

№ 54 (3795)

12 ліпеня 2013 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовахВыдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!Народная
ВоляУчора споўнілася 18 гадоў з дня выхаду першага нумара
«Народнай Волі».
Выпакутавалі свабоднае слова, баранілі і будзем бараніць гонар
Беларусі, адстойвалі і будзем адстойваць правы чалавека.
Вы — з «Народнай Воляй», «Народная Воля» — з Вамі!

СКАНДАЛ

«Вайна» ў Пінску

Інтэрнэт узварваў відэаролік, на якім міліцыя Пінска затрымлівае пенсіянераў, што гандлявалі каля рынку «Заходні».

На відэа бачна, як пенсіянераў сілай, жорстка запіхваюць у міліцэйскую машыну, пажылы мужчына з бародкай супраціўляецца, але двое здаровых міліцыянераў усё роўна піхаюць яго ў «варанок». Усё адбываецца на вачах у сведак. З натоўпу чутны каментары «Ганьба!», «Бязмежа!», «За што?», «Гэта жаж!».

Мінакі кідаюцца на дапамогу пенсіянерам, і пачынаецца сапраўдная бойка з крыкамі і гвалтам. У рэшце рэшт міліцыянерам удаецца заштурхаць у машыну некалькі чалавек. Адную жанчыну ахоўнікі парадку ўздымаюць да гары нагамі, так, што, прабачце, бачна яе бялізна, і кідаюць ва ўазік. Дэверы зачыняюць і «злачынцаў» вязуць у РАУС.

Пазней УУС Брэсцкага аблвыканкама патлумачыла, што трое жыхароў Пінска — дзве 64-гадовыя жанчыны і мужчына 55 гадоў — прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці. На мужчыну быў складзены пратакол па артыкуле 23.3 Адміністрацыйнага кодэкса Беларусі «Умяшанне ў вырашэнне справы аб адміністрацыйным правапарушэнні». Суд аштрафаваў яго на два мільёны рублёў. У адносінах да жанчын адміністрацыйныя пратаколы складзены за парушэнне правілаў гандлю і непарадкаванне супрацоўнікамі міліцыі.

Высокія чыноўнікі лічаць, што міліцыянты дзейнічалі ў адпаведнасці з законам. Іх дзеяннем кіравала ўласная ацэнка. УУС Брэсцкай вобласці някай ацэнкі не дае.

Грамадскасць узбуджана настолькі, што немагчыма без болю ў сэрцы чытаць каментарыі.

ЗАМЕСТ КАМЕНТАРЫЯ

І горка, і балюча...

Інцыдэнт у Пінску пакінуў уражанне цяжкае, нават агіднае. І адзін бок — міліцыя, і другі — пенсіянеры выглядалі такім чынам, быццам у Пінску ядуцца баявыя дзеянні. Сіла ішла, як заўсёды, напролом, слабасць абаранялася, губляючы чалавечае аблічча ад роспачы.

Але ўлада, пасылаючы людзей у пагоны на зачыстку гандляроў-пенсіянераў, павінна была

гэта прадугледзець. Што людзі, хутчэй за ўсё, праявіць непарадкаванне, што грамадская думка будзе на баку пенсіянераў, што працаваць з такім кантынгентам трэба літаральна ў белых пальчатках, як гаворыцца, падушачку падкладзі і ў машыну падсадзіць. Прымаючы пад увагу, натуральна, узрост правапарушальнікаў ды і само парушэнне: дробны гандаль на вуліцы.

Так, гэта нецывілізавана — прадаваць з асфальту ягады і сала, але такія спонтанныя сезонныя рынкі ў нас у традыцыі. Яны ёсць і ў сталіцы, і ў абласных гарадах: каля вялікіх рынкаў, буйных гандлёвых кропак заўсёды стаяць групы з усялякай дробязю. На некаторых вуліцах у Мінску на адным і тым жа месцы дзясяткі гадоў пажылыя дацкі або вясковыя з прыгарадаў пра-

дзе Віктар на кані, у яго можна будзе купіць гной. Дарэчы, гэта вялікі дэфіцыт.

Адны прадаюць — іншыя купляюць. Мы ўсе, усё грамадства, па сутнасці, знаходзімся пакуль у несанкцыянаваных гандлёва-грашовых адносінах. Такія эканоміка — такое жыццё. І яно яшчэ доўга не будзе структуравана па еўрапейскіх стандартах.

Але не трэба быць з двума вірамі, каб задаць уладзе простае пытанне: чаму гэта ўсё адбываецца? Адбываецца нецывілізавана. Вы што, спадары, пачыналі, не разумееце, што менавіта штурхае многіх пенсіянераў на той асфальт, на

вуліцы, на паршанні? Вядома, ёсць элемент прававой неспіёмнасці, гэта відавочна. У нас у крыві спантаннасць і нават, скажу больш рэзка, недэцыплінаванасць. Але ў асноўным, на жаль, дзейнічаюць больш суровыя фактары: шматгадовая, пакутлівая патрэба, якая зрывае чалавечую годнасць. На сярэднестатыстычную пенсію пражыць немагчыма. Таму што сённяшняя пенсія многіх людзей — нішто, драбязя!

А жыць даводзіцца... І пажылыя гандлююць, каб здабыць лішнюю капейку. А магчыма, хаче і сядзець дома ў цяньку і вышываць крыжыкам. Ці зладзіць шопінг — кажуць,

вельмі супакойвае. Або з'ездзіць у Нясвіж на экскурсію ці ў Мінск паглядзець нарэшце на яго знакамітасці. Але ці можа сабе дазволіць гэтыя няхотныя заняткі пенсіянер з правінцыі, у якога няма за што купіць заўтра бохан хлеба?

Не, не можа. І горка мне, і балюча за незнаёмых пажылых людзей — паблісі з міліцыяй, забудзішыся пра годнасць узросту. І міліцыянтам амаль што спадае ўладзі і народам, каб выконвалі непарадкі і загады. І сама не заракаюся ад жабрацтва: што там наперадзе?

Алена МАЛОЧКА.

УВАГА!

Падпішыцеся на «Народную Волю» ў фармаце PDF, калі не жадаеце атрымліваць на пошце дахаты.

Вы хочаце атрымліваць PDF-версію газеты «Народная Воля» на свой электронны адрас напярэдадні альбо ў дзень выхаду ў свет? Не праблема...

Падпіска на PDF-версію даволі проста. Вось тры крокі, якія вам неабходна зрабіць:

1.Зайдзіце на сайт «Народнай Волі» (www.nv-online.info) у раздзел «Падпіска» (у верхняй частцы галоўнай старонкі).

2.Знайдзіце ў дадатку неабходную форму рахунку-фактуры (індывідуальны падпісчык ці арганізацыя), спампуйце яе і захавайце ў камп'ютары.

3.Запоўніце поле «Плательшчык» і пазначце колькасць месяцаў падпіскі.

4.Запоўнены рахунак дашліце на адрас advert@gmail.com (у лісце ўкажыце, на які электронны адрас вам трэба дасылаць газету).

5.Запоўненую форму раздрукуйце і аплацице падпіску. Важна, каб прозвішча, імя і імя па бацьку ў рахунку супадалі з тымі, што будуць указаны пры аплаце.

6.Пасля таго як грошы паступяць на рахунак газеты, вы пачынаеце атрымліваць PDF-версію.

Для індывідуальных падпісчыкаў падпіска на 1 месяц — 30.000 рублёў.

Для арганізацый, устаноў і прадпрыемстваў кошт падпіскі на месяц — 40.000 рублёў.

Нагадаем, з 1 ліпеня бягучыя нумары «Народнай Волі» вырашаюцца на выставіцы на сайт толькі праз два тыдні. Значыць, выбірайце: альбо аформіць падпіску праз пошту і атрымліваць папярковы варыянт газеты дахаты ў дзень выхаду нумара, альбо падпіска ў фармаце PDF і таксама аператыўна знаёміцца з усімі публікацыямі.

БЕЛАРУСЬ—ЕС

Жазэ Мануэль БАРОЗУ, старшыня Еўрапейскай камісіі: «Нельга нармалізаваць адносіны з рэжымам, калі не будуць вызвалены і рэабілітаваны ўсе палітычныя зняволеныя»

Днямі Жазэ Мануэль Барозу наведваў суседнюю Літву і даў эксклюзіўнае інтэрв'ю газеце «Lietuvos rytas». Падчас гутаркі еўрапейскі чыноўнік распавёў і пра палітыку Брэсцкай і дачыненні да ўсходніх суседзяў ЕС і не абмінуў тэму «ЕС—Беларусь».

— Якія ўмовы ЕС ставіць Беларусі, каб устанавіць з гэтай краінай больш цесныя ад-

носіны? — так гучала адно з пытанняў інтэрв'ю.

— Развіццё двухбаковых адносін ЕС і Беларусі залежыць ад дэмакратызацыі і мадэрнізацыі інстытутаў улады Беларусі. Мадэрнізацыя павінна закрануць сістэмы захавання праваў чалавека і правадзяння. Нельга нармалізаваць адносіны з рэжымам, калі не будуць вызвалены і рэабілітаваны ўсе

палітычныя зняволеныя. ЕС хоча дапамагчы Беларусі ажыццявіць усё яе міжнародныя абавязальнасці ў гэтай сферы.

Мы падтрымліваем сувязі з беларускімі інстытутамі ўлады на ўзроўні міністраў і службовых асоб і з грамадзянскай супольнасцю, у асноўным у рамках праграмы «Еўрапейскі дыялог па пытаннях мадэрнізацыі».

ТРАГЕДЫЯ

Аўтобус з беларускімі дзецьмі трапіў у аварыю...

На месцы аварыі загінулі 8 чалавек, сярод іх беларускі падлетак. З траўмамі рознай ступені шпіталізавалі 30 чалавек. З іх 22 беларусы і 8 украінцаў. Турыстычны аўтобус «SETRA» пад кіраваннем грамадзяніна Рэспублікі Балгарыя на аўтадарозе М-19 Даманавы—Ковель—Чарнаўцы—Тэрэбляна, выехаўшы на сустрэчную паласу руху, сутыкнуўся з пасажырскім аўтобусам БАЗ «Эталон». Аўтобусы сутыкнуліся лоб у лоб.

Даратэя СОЛТАН.

ПО ПОВОДУ

Марія ЭЙСМОНТ

Местная анестезия

Генеральному директору медіцынскага цэнтру «Экомедсервіс» Галіне Волжанкіной зменена мера прэсечэння. Ёе выпусцілі из СІЗО, зьяў падпіску о невыезде и обязательство надлежало себе вести. Выйдя за стены изолятора, авторитетный доктор мобильный телефон не включила, с журналистами общалась не стала. Возможно, это и есть «надлежащее поведение», которое от нее потребовали правоохранительные органы.

Но от комментариев отказываются и другие фигуранты этого громкого дела — медіцынская бригада «Экомедсервіс», участвовавшая в операции с трагическими последствиями: после нее 23-летняя Юлия Кубарева впала в кому и умерла. Хотя все они были вы-

пущены на свободу буквально сразу после задержания.

Почему медики так осторожны? Почему не хотят рассказать общественности подробности того, что произошло в операционной? Опасаются, что излишний разговорчивостью могут себе навредить? Не хотят привлекать еще больше внимания к этому делу? Срабатывает простая логика: чем меньше будет шуму, тем больше шансов на несуровый приговор суда?

А возможно, объяснение куда проще: пока идет следствие, все подозреваемые не имеют права на публичный комментарий.

И тут, казалось бы, должны взять слово коллеги. Ведь мы привыкли, что медики горой стоят друг за друга. Но когда случилась трагедия с пациенткой

«Экомедсервиса», все словно воды в рот набрали, как будто забыли простую истину: врачи не Боги, у каждого в практике может случиться ошибка. В цивилизованных странах врачей страхуют от подобных ошибок (прошу не путать с халатностью), там это привычное дело. У нас разговоры о необходимости применения такой практики ведутся много лет, но ничего не меняется.

Опытные анестезиологи в частных беседах предполагали, что во время операции могла случиться клиническая смерть пациентки из-за сбоя в работе белорусского аппарата искусственной вентиляции легких. Врачи этого не заметили. А через 5–7 минут после клинической смерти умирает мозг...

В мировой практике это не такая

уж редкость: по статистике, 6 процентов пациентов не выходят из наркоза после операции. Возможно, Юлия Кубарева попала в эти 6 процентов. Можно только гадать: приняло бы это дело такой оборот, если бы девушка решила провести эту злосчастную ринопластику в государственном медицинском учреждении? И там случаются трагедии, и родственники тоже винят во всем врачей. Редко «Народная Воля» получает письма, в которых слезы и боль: авторы утверждают, что врачи не вовремя оказали помощь, не спасли, проявили халатность. Все знают, что в Беларуси очень сложно (практически невозможно) привлечь к ответственности врачей за неправильное лечение. Вот и пишут в газеты.

А тут возбуждено не просто уго-

ловное дело, создан прецедент. Еще до решения суда генеральный директор «Экомедсервиса» и врач-анестезиолог были помещены в СІЗО. Последний остается там до сих пор. Врача, как настоящего убийцу, изолировали от общества. И сейчас все гадает: каким будет приговор, в каком режиме будут проходить слушания, не закроют ли их от общественности? Посадят — «наконец-то!» — в Беларуси врачей или нет? И что-то подсказывает, что тех, кто жаждет конкретных тюремных сроков для медиков, — большинство. Уже слишком раздражены белорусы некачественной медицинской помощью.

Но изнуряющие очереди, раздражение от невнимания, необходимость предварительно записываться на обычные исследования, жалобы на качество лечения — это ведь не про частную медицину, это будни государственной поликлиники и больницы. Однако сейчас все вроде как забыли про это, перестали замечать. Кажется, всех, даже коллег-медиков, устраивает, что найдены «козлы отпущения».

Ведомственная газета. Министер-

ства здравоохранения после трагедии провела опрос среди врачей государственных клиник. «Вас манит частная медицина?» — задали медикам лукавый вопрос. И все опрошенные в едином порыве заявляли, что не хотят работать в частных центрах, и причины называли: и условия там плохие, и возможности не те, да и врачи-частники преследуют больше коммерческие, а не благие цели...

Но когда Министерство здравоохранения сразу же после ЧП в «Экомедсервисе» бросилось проверять все частные медцентры, выяснилось, что никакого бардака в частной медицине нет. Из 264 проверенных медцентров закрыт был только один (!), а не 12, как тут же объявили буквально все СМИ. И то потому, что его сотрудники минздраваскую комиссию не пустили даже на порог. Проверяльщики сделали логический вывод: если дверь закрыта, значит, за ней есть что скрывать. Еще в 11 центрах лицензия была отозвана лишь на один вид деятельности, в основном на услуги по анестезиологии и реаниматологии.

В те дни, кажется, только один чи-

новник Минздрава, и тот инкогнито, заявил, что случай в «Экомедсервисе» откровение произошло, и дискуссии, как решить проблему некачественного лечения в Беларуси, которая назрела и перерзала, нет. Эта проблема — как гнойник, который страшно вскрывать, но который может привести к заражению всего организма. Лечить его надо! Но вряд ли спасительным средством тут может стать показательный суд над медиками. Потому как в данной ситуации требуется не местное обезболивание. Жизненно необходимо найти причину недуга и искоренить ее. Но такой способ лечения белорусской медицины, складывается впечатление, никто искать не торопится.

Но, похоже, чиновник ошибся. И отставок не произошло, и дискуссии, как решить проблему некачественного лечения в Беларуси, которая назрела и перерзала, нет. Эта проблема — как гнойник, который страшно вскрывать, но который может привести к заражению всего организма. Лечить его надо! Но вряд ли спасительным средством тут может стать показательный суд над медиками. Потому как в данной ситуации требуется не местное обезболивание. Жизненно необходимо найти причину недуга и искоренить ее. Но такой способ лечения белорусской медицины, складывается впечатление, никто искать не торопится.

«Ашчаслівілі...»

Як у Мінску адкрывалі доўгачаканы інтэрнат для медыкаў

Ці часта можна сёння пачуць, што для медработнікаў, настаўнікаў, навукоўцаў ці рабочых пабудавалі інтэрнат? Як ні дзіўна, але нядаўна ашчаслівілі сталічныя медработнікаў. Адбылося гэта ўпершыню за апошнія 20 гадоў. Але, на жаль, не абышлося без лёгкай дзеціцы.

2 ліпеня, напярэдадні афіцыйнага свята Дня Незалежнасці, адбылося ўрачыстае адкрыццё доўгачаканага інтэрната з удзелам старшыні Камітэта аховы здароўя Мінгарвыканкама **Віктара Сірэнка** (таго самага, які, калі займаў пасаду галоўнага ўрача сталічнай Бальніцы хуткай дапамогі, даў дазвол на "выкраданне" спецслужбамі жорстка збітага ў дзень выбараў, 19 снежня 2010 года кандыдата ў прэзідэнты Уладзіміра Някляева). Той перад камерамі дзяржаўных тэлеканалаў урачыста абвясціў, што літаральна днямі ў інтэрнаце пасяляцца 153 сям'і. Газета "Вечерний Минск" пайшла яшчэ далей і напісала, што ключы **ужо** атрымалі 500 чалавек. Але самім медработнікам пасля ўрачыстай цырымоніі стала не да веселасці. Аказалася, што пасяліць у дом іх змогуць толькі пасля таго, як іправяць усе неадаробкі. Пры гэтым ніхто не змог дакладна назваць ішчасліваю дату. Сказалі толькі, што чакаць давядзецца пару месяцаў.

Медысатра Галіна, якая прасіла не называць свайго прозвішча, бо баіцца, што адбярдуць жыллё, кажа:

— Нам казалі, што само засяленне адбудзецца ў жніўні ці верасні. Уявіце сабе, што мы 29 чэрвеня ўсёй сям'ёй былі там на суботніку — прыбыралі тэртэрыю, мылі падлогу, вокны. Планаваў і першы ж выхадзячы засяліцца ў новую кватэру. Мы раней арандавалі кватэру за 350 долараў у спальным раёне. Канешне, былі рады, што больш не давядзецца такі кавалак ад свайго прыбытку аддаваць чужым людзям. Пазавані гаспадару кватэры і сказалі, што больш здымаць не будзем. А тут як аюхом па галаве: пасля ўрачыстай цырымоніі ключы ад пакояў нам не аддалі і сказалі, што не вядома, калі мы можам засяліцца. Магчыма, у верасні. А гаспадар кватэры ўжо знайшоў новых кватэрантаў ды яшчэ ўзяў з іх плату за 3 месяцы наперад.

Што рабіць? Мне незразумела, ці ведаў чыноўнік Сірэнка, што нягкая засялення ў інтэрнат пакуль не будзе, што нам давядзецца чакаць яшчэ з тры месяцы? І гэта не адзіны сюрыпс... Нам ніхто не казаў, што за інтэрнат нам давядзецца плаціць нават больш, чым за арандае жыллё, — больш за мільён рублёў. Да таго ж нам не казалі, што ўсе пакоі абсталяваны мэбляй, а яна ж далёка не лепшай якасці. У пакоях стаяць аднаменныя ложка. Ніхто не падумаў, што сямейныя людзі

амаль усе маюць свае каналы і дзіцячыя ложка. Куды іх цяпер? Можна, такім чынам задзейнічаў Міністэрства аховы здароўя, каб разгрузіць склады з нягаснай мэбляй?

Пытанне, калі ж медработнікі змогуць засяліцца ў інтэрнат, мы вырашылі задаць будаўнікам. Хто-хто, а яны ж павінны дакладна ведаць, да якой даты неабходна скончыць работу. Ехаць давалося на вуліцу Гарэцкага.

Будынак інтэрната, які ніякім чынам не адрозніваецца ад звычайных бюджэтных дамоў, знаходзіцца ў прыгожым месцы каля лясоўска. Дом прыгожа пафарба-

хвілін аўтобус з'ехаў...

Вырашыла, што, можа, уцяпны адказ нам даць старшыня Камітэта аховы здароўя Мінгарвыканкама **Віктар Сірэнка**. Чыноўнік даў аптымістычны прэгноз, але без канкрэтнай даты:

— Трэба заключыць розныя дамовы. Мы самі не можам гэта зрабіць, бо на гэта патрабуюцца адпаведнае рашэнне выканкама.

— А калі людзям трэба чакаць? Атрымліваецца, што перад святам адрапартавалі, а засяліцца так і не далі.

— Гэта быў ўрачысты ўвод дома. А само засяленне адбудзецца пазней без усялякай помпы. Калі? Гэта ж не ад мяне залежыць. Трэба ўсё падрыхтаваць.

— Я там была і не заўважыла ніводнага рабочага. Замкі на дзвярах. Такое ўражанне, што пра аб'ект папросту забыліся ці пераважылі людзей на нейкі іншы, які, можа, таксама трэба давесці да ладу, каб зноў ўрачыста адзначыць увяд. З такімі тэмпамі могуць і да зімы недаробкі дарабіць.

— Ну вы скажаце, мы ў верасні плануем другі інтэрнат здаваць. Усё будзе добра. Канешне, у рэшце рэшт усе павінна скончыцца добра. Толькі медработнікам хацелася б ведаць, калі. Не было б той пакушнай ўрачыстай цырымоніі, не ўзнікла б гэтая сітуацыя ўвогуле. Няўжо ў сённяшніх чыноўнікаў няма іншага выйсця, акрамя як вяр-

нуцца да забытай савецкай схемы гучнага рапартавання аб паліцэйскім дабрабыту народа. Маці аднаго з медработнікаў, які прэтэндуе на кватэру ў інтэрнаце, ўзгадала, як яна некалі са сваімі сябрамі на веласіпед паехала глядзець ўрачысты пуск дамы на Цінаўскім вадасховішчы. Там былі апэратары з вялікімі камерамі. Яны здымалі, як моцна ліпае і пенілася вада з дамы ў возера. Толькі потым рэзавалі ўбачылі, што за дамбаў стаялі пажарныя машыны і з усеі моцы лілі з брандспойтаў пену... А дамбаў ціха пусцілі ў эксплуатацыю праз пару месяцаў. У адзін прыгожы дзень вада спакойна палілася ў возера, і гэта доўжыцца па сённяшні дзень. Папросту тагачасным чыноўнікам трэба было адрапартаваць, што аб'ект здалі нават раней пазначанага тэрміну, які загадала вялікая партыя. Дарэчы, так дзейнічаюць і чыноўнікі сучаснай Беларусі...

Любоў ЛУНЁВА.

Ці будзе ўзбуджана кримінальная справа супраць Алеся Пушкіна?

Следчыя праводзяць аналіз няшчаснага выпадку, што адбыўся на падворку ў мастаку ў Купальскую ноч, і чакаюць, калі пацярпелыя вышлішца з бальніцы.

Трое з пяці пацярпелых, якія атрымалі апёкі ад выбуху спірту, на днях былі дастаўлены з Крупскай цэнтральнай раённай бальніцы ў Рэспубліканскі алёксыцкі цэнтр у Мінску. Дагэтуль самы цяжкі стан ў 14-гадовай дзяўчынкі, якая атрымала моцныя апёкі спіны.

Я праводзіў дзяўчат у Мінск, паглядзеў, у якім яны стане, — распеў "Народнай Воля" **Алесь Пушкін**.

— 14-гадовая Ганна з чыстым без апёкаў тварам, у яе пацярпела спіна, ляжыць толькі на жываце. 22-гадовая **Паліна** — алергік, таму ляжыць у складняцкай ноч. У яе пацярпелыя бровы, шыя, перадплеччы... Лепш за ўсё трымаецца 35-гадовая **Вольга**, маці **Ганны**. Яна з апёкамі твару ляжала ў хірургіі.

Ад таго, як хутка яны падымуцца на ногі, залежыць і далейшы лёс **Алеся Пушкіна**, чья няўважлівасць стала прычынай выбуху.

— Пасля таго, як дзяўчат адправілі ў Мінск, мяне выклікалі ад следчага **Ірыны Караткевіч**, — дзеліцца падрабязнасцямі мастак. — Быў допыт, потым прыехалі на мой падворак у **Бабыры**. Міліцыянеры канфіскавалі рэшты крупіку (каля 25 літраў), бакі і бутэль, дзе быў спірт. Пакуль мяне адпусцілі ў **Сынавы** — тут я на працы ў царкве Святога архангела **Міхаіла**. Зараз я нічым больш не магу дапамагчы следству. Праваахоўнікі аналізуюць выпадак і чакаюць, калі ўсе піль пацярпелых напавяраюцца. А потым ужо будуць ацэньваць мае дзеянні. Нават калі гэтыя людзі не будуць патрабаваць узбуджэння кримінальнай справы, то ўсё роўна будзе дадзена ацэнка майё халатнасці.

Па словах **Алеся Пушкіна**, пацярпелыя атрымліваюць усю магчымую дапамогу і ўсё, што могуць зрабіць для іх неабыхавыя людзі, — жадаць ім хутчай папраўкі.

— Думаю, што лепшая дапамога — маліцца за здароўе гэтых дзяўчат і хлопцаў, тэлефанаваць ім і казаць добрыя словы, — выказаўся **Алесь Пушкін**. — Толькі што тэлефанаваў **Уладзімір Някляев**, сказаў, што заедзе да дзяўчат. Думаю, на будзе прыёмам ўвага вядомага мастака, яны і самі гавораць па-беларуску. Доктарам нашым цудоўным беларускім зычу плённай працы, а сам буду маліцца за дзяўчат...

Марыя МАЛЕВІЧ.

Што, тыя, хто збіваў Някляева, адказваць па законе не будуць?

Экс-кандыдат у прэзідэнты дабіваецца завядзення кримінальнай справы "па факце бандыцкага нападу" на яго і яго палпечнікаў у дзень прэзідэнцкіх выбараў 19 снежня 2010 года.

Аднак днямі суд Цэнтральнага раёна Мінска адмовіў лідэру кампаніі "Тавары праўду" **Уладзіміру Някляеву** ў завядзенні кримінальнай справы. Паслядзёнае суда адбылося 10 ліпеня пад старшынствам **Валерыя Есманя**. Някляеву прасіў адмяніць пастанову аб адмове ў распычанні кримінальнай справы, падпісаную пракурорам мінскай пракуратуры **Ермаковым**, і абавязаць "распацаць кримінальную справу па факце бандыцкага нападу".

Прадстаўнік адказчыка, пракурор **Бабчонок**, заявіў, што не згодны з Някляевым. Пракуратура абгрунтавала адмову ў завядзенні кримінальнай справы па заяве Някляева тым, што, паводле даных, атрыманых з МУС і КДБ, спецпадраздзяленні гэтых структур не праводзілі 19 снежня якіх-небудзь мерапрыемстваў у дачыненні да **Уладзіміра Някляева** і яго прыхільнікаў.

Суд палічыў гэтыя довады абгрунтаванымі. Цікава: калі пракуратура лічыць, што да збіцця кандыдата ў прэзідэнты не маюць дачынення міліцыя і КДБ, то ўсё роўна застаецца пытанне — хто ж учыніў разбой? І што ж гэта за праваахоўныя органы, якія не могуць даць дакладны адказ на такое пытанне? Можна, у краіне па-ранейшаму дзейнічае так званы "эскадрон

смерці" ці нейкія іншыя бандыцкія структуры? Хто іх прыкрывае, уводзіць ад адказнасці? Пытаннў шмат. І чаму таму ж суддзі **В.Есману** не прыняць іншае рашэнне — няхай бы адпаведныя спяцы і шукалі б адказы на пастаўленыя пытанні **У.Някляева** ў межах кримінальнай справы.

Нагадаем, 19 снежня 2010 года падчас руху з калонай актывістаў апаліцыі на Кастрычніцкую плошчу, дзе планаваліся мітынг, на **Някляева**, у той момант кандыдата ў прэзідэнты, і яго прыхільнікаў напалі невядомыя ў чорнай вопратцы і масках. Ад удараў паліцыі страціў прытомнасць, пазней быў дастаўлены ў Бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі з чэрапна-мазгавой траўмай сярэдняй цяжкасці. З бальніцы яго адвезлі ў **СІЗА КДБ**.

Уладзімір НЯКЛЯЕЎ: «Нашчадкі разбярэцца...»

— Маю заяву суд разглядаў пяць хвілін, — так пракаменціраваў тое, што адбылася на судовым пасяджэнні, **Уладзімір Някляев**. — Суддзя **Есман** гартаў першы том майёй справы адну хвіліну, другі том — паўхвіліны. Я якая гэтую справу чытаў вельмі ўважліва — і там няма ніводнага дакумента, у якім я патрабую адшукаць і пакараць "алмазаўцаў". Суд пагадзіўся з пракуратурай, якая, спаслаючыся на адказы з МУС і КДБ, заявіла, што спецпадраздзяленні гэтых структур не праводзілі 19 снежня якіх-небудзь мерапрыемстваў у дачыненні да **Уладзіміра Някляева** і яго прыхільнікаў.

Ніхто на самай справе — ні пракуратура, ні суд

— не займаліся расследаваннем. Што прыйшло ў галаву, тое і напісалі.

Калі мяне не збівала міліцыя, значыць, мяне збівалі бандыты. Не толькі збівалі, але і рабавалі: з мікрааўтобуса зніклі каштоўныя рэчы. Я патрабаваў знайсці "бандытаў", якія ў цэнтры Мінска збівалі людзей. Іншага рашэння ніхто і не чакаў, але я буду дамагацца праўды. Няхай усе — ад самага нізку да верху — падпісваюцца пад чыннінай хлуснёй, няхай ставяць п'ячаткі — нашчадкі разбярэцца. А я за два з паловай гады прайшоў толькі першую судовую інстанцыю; пакуль дойдзем да **Вярхоўнага суда** — гэты рэжым накрэецца...

«Платформа» продолжает мониторинг мест лишения свободы

Мониторинговыми группами ЧКПУ "Платформ инновейшн" проводится анализ соблюдения законодательства в местах лишения свободы (ограничения) свободы и принудительного содержания граждан для осуществления уставной деятельности, нами принято решение о продолжении мониторинга путем сбора информации у заключенных, освобождающихся из данных мест, их родственников, иных источников, обладающих информацией об условиях содержания в местах лишения (ограничения) свободы и принудительного содержания граждан.

В соответствии с 2.1 Устава ЧКПУ "Платформ инновейшн", целями учреждения является осуществление защиты прав человека, оказание необходимой помощи и поддержки подозреваемым, обвиняемым, осужденным и лицам, освобожденным из мест лишения свободы, содействие защите прав подозреваемых, обвиняемых и осужденных, анализ общественных, социальных и экономических проблем населения в Республике Беларусь, содействие их решению.

Согласно статье 3, части 1 УИК РБ, уголовно-исполнительное законодательство Республики Беларусь основывается на Конституции Республики Беларусь и нормативных актах и нормах международного права, международных договорах Республики Беларусь, относящихся к исполнению наказания и обращению с осужденными.

В связи с тем, что Департамент исполнения наказания МВД РБ до настоящего времени отка-

зывает представителям ЧКПУ "Платформ инновейшн" в доступе в места лишения (ограничения) свободы и принудительного содержания граждан для осуществления уставной деятельности, нами принято решение о продолжении мониторинга путем сбора информации у заключенных, освобождающихся из данных мест, их родственников, иных источников, обладающих информацией об условиях содержания в местах лишения (ограничения) свободы и принудительного содержания граждан.

Данный мониторинг направлен исключительно на защиту прав заключенных и информирование компетентных органов о проблематике, существующей в местах лишения (ограничения) свободы и принудительного содержания граждан, с целью восстановления в правах тех, чьи права были нарушены незаконными действиями представителей государственных органов. В случае бездействия данных органов и (или) неэффективности предпринимаемых действий мы намерены незамедлительно уведомлять международные организации о фактах нарушения Республики Беларусь норм международного права.

Основными направлениями мониторинга являются:

1. Условие содержания в местах лишения свободы (качество питания, медицинского обслуживания, условия труда, бытовые условия и т.д.).

2. Оценка соответствия вынесенных судебных постанов-

лений на предмет соблюдения прав обвиняемых, подозреваемых, осужденных с точки зрения соблюдения норм национального законодательства и международных стандартов.

3. Применение пыток, жестокого бесчеловечного и унижающего человеческого достоинства обращения и поведения в местах лишения свободы.

4. Коррупция сотрудников администрации в местах лишения свободы.

5. Давление, вымогательство и иные незаконные действия в отношении заключенных со стороны сотрудников администрации.

В рамках продолжения мониторинга мест лишения (ограничения) свободы и принудительного содержания граждан, "Платформа" обращается ко всем, кто является свидетелем, очевидцем либо жертвой нарушения прав лиц, находящихся в местах лишения (ограничения) свободы и принудительного содержания. Просим вас немедленно сообщать нам данную информацию:

220037, г. Минск, а/я 60, ЧКПУ "Платформ инновейшн".
Тел.: + 375 29 164 97 88
+375 33 637 10 29
Platformarb@gmail.com

Всем источникам информации гарантируется полная анонимность и конфиденциальность!

Што ў сталічных абменніках?

Учора зранку карэспандэнт "Народнай Воля" пабываў у пунктах абмену валюты і паназіраў, як людзі адрэагавалі на рост курса долара.

Да гэтага ў розных СМІ была інфармацыя, што пасля таго, як долар перасягнуў мяжу ў 9 тысяч рублёў, народ, навучаны папярэднім горкім вопытам, дружна рывнуў ў абменнікі за валютай.

Да нас у рэдакцыю таксама паступала інфармацыя, што пад вечар у розных пунктах абмену валюты назіраюцца чаргі па 20—30 чалавек, але учора зранку долары і еўра можна было набыць без усялякіх чаргаў і праблем...

9.15. Аддзяленне "Беларусбанка" на вуліцы Ясёніна. Курс: долар — 8910 (пакупка)/9080 (продаж) рублёў, еўра — 11.330/11.650.

У чарзе ў розныя касы стаяць прыблізна па пяць чалавек. Валюту купляюць не ўсе. Хтосьці вырашыў заплаціць за камунальныя паслугі, нехта пераафармляе ўклад.

— Закрываю рублёвы ўклад, буду купляць долары, — распавядае пенсіянер **Мікалай Віктаравіч**, які адмаўляецца назваць прозвішча. — Я некалькі месяцаў таму, калі валютны курс быў стабільны, пакапаў на рублёвы рахунак 100 мільёнаў рублёў. Прыбытак па працэнтах атрымліваўся прыблізна каля 300 долараў у месяц. Але, калі долар ізноў да-

вальвеецца, то пагараць усе мае працэнты, як гэта здарылася пасля дэвальвацыі 2011 года. Я тады ў такое ўляпаўся!.. Зараз лепш пачакаю, калі сітуацыя стабілізуецца. Можна быць, адкрыю валютны рахунак, каб грошы працавалі...

Валюту купілі тры чалавекі з чаргі. Па 100—200 долараў. Здалі 30 "залежных".

10.00. Аддзяленне "Белінвестбанка" на вуліцы **Леніна**. Курс: долар — 8900/9020, еўра — 11.400/11.600.

Ла абменнікі хлопец і дзяўчына набываюць еўра, больш тут нікога няма. Касірка распавядае мне, што попыт на валюту крыху павялічыўся, але ў цэнтры горада вялікай праблемы набыць еўра ці долары няма.

— Трэба вам 5 тысяч долараў — хоць зараз. У мяне ёсць такая сума, — кажа яна.

10.15. Аддзяленне "Беларусбанка" (падземны пераход ля ГУМА). Курс: долар — 8880/9050, еўра — 11.370/11.670.

Няма ахвотнікаў ні здаваць валюту, ні набываць яе. Мне прапаноўваецца 4600 долараў, але дробнымі купюрамі.

Абцяю зайсці пасля абеда, калі з'явіцца буйная купюра 10.40. Аддзяленне "Абсолютбанка" ва ўніверсаме "Цэнтральны". Курс: долар — 8900/9010, еўра — 11.400/11.600.

Тут знаходжу самы прывабны курс долара для пакупкі, але мяне адразу папярэджваюць, што долараў не так і шмат — каля васьмисот. Людзей таксама няма.

Так што пры жаданні набыць валюту і на самай справе не праблема. Пакуль не праблема...

Алесь СІВЫ.

P.S. Учора курс долара на Беларускай валютна-фондавай біржы знізіўся ўпершыню за апошнія 17 дзён. І адразу на 70 рублёў.

Насельніцтва Беларусі ў чэрвені ўпершыню за доўгі час купіла валюты больш, чым прадало. Па звестках Нацбанка, фізічныя асобы за чэрвень прадалі наяўнай і безнаяўнай валюты на 619,1 млн долараў (за 707,3 млн долараў) у эквіваленце, купілі — 884,2 млн долараў (704,7 млн долараў).

Такія чынам, чыстая пакупка замежнай валюты склала 265,1 млн долараў.

У цэлым за студзеня—чэрвень насельніцтва Беларусі рэалізавала валюты на 3 млрд 982,7 млн долараў у эквіваленце, купіла — 4 млрд 149,7 млн долараў. Чыстая пакупка замежнай валюты за шэсць месяцаў склала 167 млн долараў.

Вадзім ІОСУБ, фінансавы аналітык афіцыйнага партнёра Альпары ў Мінску:

— Тое, што долар перавысіў адзнаку ў 9 тысяч рублёў, гэта не навіна. У апошні час у свеце курс долара ў кошыку астатніх валют абнавіў максімум за тры гады. Долар расце ў адносінах і да еўра, і да фунта... Усе гэтыя працэсы адбываюцца і на беларускім валютным рынку. Пакуль яшчэ беларускі рубль дастаткова стабільны.

Надзея ЕРМАКОВА, кіраўнік Нацыянальнага банка Беларусі:

— Давер людзей да палітыкі, якая праводзіцца, яшчэ поўнаццо не адноўлены, і абменны курс для многіх працягвае выступаць намінальнымі якарэм стабільнасці. А існавання дастаткова хваратаў разуме на любых больш-менш істотных змяненні курсу, якія з'яўляюцца нармальнымі ў іншых краінах.

«Хопіць і мемарыяльнай шыльды...»

3 ліпеня — гэта дзень вызвалення Мінска ад нацыстаў. Дата стала сваёасаблівай, бо менавіта яна зараз асцясоўваецца з вызваленнем усёй Беларусі і афіцыйна святкуецца як Дзень Рэспублікі. У прынцыпе, шмат ужо напісана і паказана пра гэты дзень у бягучым годзе. Але...

Есць што з гэтай нагоды і мне паведаміць, над чым паразважаць. Яшчэ ў лютым ад імя Таварыства аховы помнікаў пайшла ў Міністэрства культуры прапанова па наданні статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці (помніка гісторыі) будынку былой інфекцыйнай бальніцы Мінскага гэта.

Не проста так хадайнічалі Таварыства аб статусе — у час Другой сусветнай вайны, з моманту ўтварэння гэта ў Мінску, у будынку размяшчалася інфекцыйная бальніца гэта, у якой пры актыўнай арганізацыйнай ролі яе галоўнага ўрача — Льва Куліка дзейнічала падпольная група гэта, існаваў явочны пункт для сувязі з партызанамі, пункт прыёму зводка Савінфармбюро, адбываўся збор медыкаменту для падпольных і партызанскіх баявых груп і вязняў гэта. Краўдні падпольнай групы Леў Кулік быў скоплены нацыстамі пры спробе ўстанавіць сувязь з вязнямі мінскай турмы і расстрэляны.

У 2010-м на будынку з'явілася мемарыяльная шыльда ў гонар герояў і трагічных падзей Дру-

гой сусветнай, звязаных з будынкам, але мемарыяльная шыльда не пакаідае шанцаў захавацца будынку, узведзенаму ў 1930-х гадоў XX ст., які знаходзіцца побач з метра «Фрунзенская» па вул.Кальварыйскай, 3а, у вельмі прыябным для інвестараў месцы. Што такое інвестпраекты ў Мінску, мабыць, кожны ведае. А памяць трэба захоўваць, і зрабіць гэта можна, захаваўшы матэрыяльныя сведчання мінулых падзей. Гэта і з'явілася прычынай прапановы, якая рабілася па су-полнай ініцыятыве Таварыства аховы помнікаў і Рамана Куліка — сына загінуўшага падпольшчыка.

Але па-іншаму думае наша Навукова-метадычная рада пры

Мінкультуры. Устрымаліся яе члены ад надання статусу помніка будынку. Вырашылі, што не варты таго будынак, што мемарыяльнай шыльды помнікам, і ўсё ў парадку з дакументальнымі пацверджаннямі тых крытэрыяў, і нават архітэктурнае аблічча ён амаль не страціў, што можа лёгка вызначыць па фотаздымках, фасады толькі затынкавалі. І будынак гэты не варты быць помнікам? Застаецца гадзца: гэта што, сваёасаблівы падарунак нашай Навукова-метадычнай рады да 3 Ліпеня?

А вось з будынкам былой інфекцыйнай бальніцы Мінскага гэта ўсё наадварот. Аб'ект варты быць помнікам, і ўсё ў парадку з дакументальнымі пацверджаннямі тых крытэрыяў, і нават архітэктурнае аблічча ён амаль не страціў, што можа лёгка вызначыць па фотаздымках, фасады толькі затынкавалі. І будынак гэты не варты быць помнікам? Застаецца гадзца: гэта што, сваёасаблівы падарунак нашай Навукова-метадычнай рады да 3 Ліпеня?

Антон АСТАПОВІЧ, старшыня ГА «Таварыства аховы помнікаў».

ЗАЧАПІЛА...

Бальнічныя мы аплачваем самі

Прачытаў у «Народнай Волі» пра новае палажэнне ўрада аб парадку забеспячэння дапамогамі па часовай непрацаздольнасці. Цяпер бальнічныя лісты значна патаннеюць, дзяржава на іх добра эканоміць. У Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны нават і не хавалі: маўляў, дапамога па часовай непрацаздольнасці з'яўляецца сацыяльнай выплатай, а не заробатнай платой, таму страчаны ў сувязі з часовай непрацаздольнасцю заробак не павінен кампенсавача ў поўным аб'ёме.

Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва паспяхаўся абвясціць, што за мінулы год было выплачана 3 мільёны 977 тысяч 52 дапамогі па часовай непрацаздольнасці, на гэта было выдаткавана амаль 4 трыльёны рублёў. За I квартал 2013 года на бальнічны ўжо паспеў схапіць 1 мільён 281 тысяча 541 чалавек, а сума выплачаных дапамог пераваліла за адзакну ў 1,6 трыльёна рублёў. Але ж ніхто тамусіць не заўважае, што Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, з якога і робяцца выплаты па білетэнях, фінансуецца намі, работнікамі, з адлічэнняў з нашых заробкаў. Та-му бальнічныя мы якраз-такі аплачваем самі і робім гэтыя абавязковыя ўзносы менавіта на той выпадак, каб не застацца без грошай, калі захаваем.

Мінск.

І.БАНДАРЫК.

ДИСКУССИЯ

Чтобы все не укладывалось в норму

Решил откликнуться на предложение «Народной Волы» обсудить вопрос о норме расхода воды на человека.

Министр ЖКХ приводит данные, что 90 процентов населения укладываются в существующую норму. Можно бы порадоваться и за ЖКХ, и за население. Значит, казалось бы, норма установлена верно.

Но почему-то эти данные не нравятся господину министру, раз он сзаявил, что 140 литров в сутки — многовато, что этот норматив может быть уменьшен. Ему, видимо, хочется, чтобы и эти 90 процентов не укладывались в норму. При желании дело можно довести до абсурда. Да и вообще: почему бы сразу не ввести 100-процентную оплату за по-

требляемую воду для всех? Незвизира на уровень существующих пенсий и реальных зарплат.

Министерство принесло бы себе и государству весомый доход за счет обнищания населения. Получился бы государственный подход для социально ориентированной экономики!

Теперь о реалиях. Наша семья состоит из трех человек (два пенсионера и один работающий). Обычный расход воды у нас в месяц 17 м3. Норма для нас 4,2х3=12,6 м3. Получается перерасход 4,4 м3 в месяц. При этом для экономики воды члены семьи — пенсионеры отказались от приема ванны и перешли на душ. Только раз в неделю стараемся включать стиральную

машину, очень экономичную Bosh. Посуду под проточной водой уже не моем, замачиваем, а потом ополаскиваем. Пришлось и другие расходы воды минимизировать. Но при всем нашем старании перерасход воды на одного человека все равно составляет 1,5 м3.

Уважаемый министр! С вашей высокой должности подскажите, от чего нам отказываться, на чем и как еще можно экономить воду, чтобы хотя бы приблизиться к существующей норме. Своего ума, видимо, на это нам уже не хватает...

Леонид ЛИРОВ.

Минск.

Как я укладываюсь в норматив по воде

К уменьшению норматива потребления воды отношусь отрицательно. На своем примере расскажу, как я укладываюсь в 4,2 куба.

Я пенсионер, живу один. Квартира общей площадью 40 кв. метров. Пенсия — 1.095.000 рублей. Посуду мою только в та-зике. Наполовину уменьшил объем посту-

пления воды в сливном бачке унитаза. Стиральную машину-автомат эксплуатирую только три раза в неделю. Экономлю воду, даже когда принимаю душ. Простите за подробности, но ежедневно уже душ не принимаю, иначе в норматив не уложиться.

Вот так, при жесточайшей экономии, набегаает за месяц четыре с лишним куба

воды. И что ж получается? Живем в XXI веке, а с каждым годом мы не улучшаем условия жизни, а, наоборот, возвращаемся в каменный век.

С уважением —

М.Ф. ШКУТ.

г.Барановичи.

ЛИЧНОЕ МНЕНИЕ

И простил я Петру Петровичу — и не простил

Да, я был сильно обижен на Петра Прокоповича, бывшего главу нашего Нацбанка за то, что он в свое время обанкротил наш белорусский рубль аж в три раза по сравнению с долларом. Думал, что до конца жизни своей не прощу ему. Но вот прочитал в газете, что он покалялся, признал, мол, был виноват в том обвале, не тем путем пошел. И злость моя прошла, как прошлогодняя тучка на небе.

Хотя какой-то неприятный осадок остался. И это оттого, что после болезни Петр Петрович вернулся опять в верхний эшелон власти. Вот этого делать не надо было. Стариков нам 60-летних и старше хватает. Никан не хочет уходить на пенсию класс руководителей, бывших коммунистов. Хочется и при другом строе «поругиться». А ведь были заверения А.Лукашенко, что нужно омоложение кадров. Но это оказалось пустым звуком, как и многое другое. Я понимаю, что Прокопович «свой человек», поклявшись, неконфликтный, смиренный, любой приказ выполнит. Но эта фигура, я считаю, не для большой политики, так себе, серенький кадровик.

Пусть ментр Петр Петрович за это сравнение простит, но он наверху, на виду, за серьезные вещи отвечает. И поэтому перед народом в ответе за свои дела и решения. А вообще-то, на пенсию ему было бы спокойнее и здоровее. По своему опыту знаю.

Алексей Иванович БУТЬКО, пенсионер.

Гродно.

РЕЗОНАНС

Кто должен заниматься собачье-кошачьими делами?

Есть ли вина зоозащитников в том, что в Беларуси не принят закон

«Об обращении с животными»?

Или все же это вопрос к депутатам и чиновникам?

Мария Эйсмонт в своей статье «Лечить страхом и рублем» («Народная Воля» от 7 июня) правильно заметила: в Беларуси до сих пор нет закона «Об обращении с животными», два года его обсуждали депутаты Палаты представителей, приняли в первом чтении, а потом — отозвали. Но вряд ли автор права в том, что закон тормозят зоозащитники. Разрешите нам представить свою точку зрения.

Если пройтись по проекту закона «Об обращении с животными» поверхностно, не вникая в суть проблемы и предложений общественных объединений, действительно возникает вопрос: чего же эти зоозащитники мудрят, коль из-за их выступлений проект в очередной раз отправили пылиться в архив? Разве есть в проекте что-либо антигуманное, вопрошают некоторые. Ведь и регистрация всех собак, которая якобы поможет призвать к ответственности нерадивых владельцев, в проекте присутствует. И расширенный список деяний для привлечения к ответственности за жестокое обращение с животными есть, и отлов для регулирования численности, и ограничение квартирных животных до двух, и требование к заводчикам не разводить потенциально опасных собак, да возможность дожить им до естественной смерти.

На самом деле не все так

просто. Статья «Жестокое обращение с животными» в Административном кодексе существует не первый год, но она практически не работает в основном из-за нежелания властных структур заниматься вопросом. Примером может служить случай, произошедший в деревне Устерки Глуского района Могилевской области. Житель деревни В.Смирнов вместе со своим сыном заехали в лес с охотничьей собакой и повесили на дереве. По заявлению соседа зоозащитники обратились в милицию. Вначале заместитель начальника милиции А.Белобородов долго не мог понять, чего от него хотят: ну подумайте, гражданин повесил свою собаку, так она же была старой! А о существовании статьи в Административном кодексе начальник не знал вовсе. Все же был послан участковый, жестокое деяние подтвердилось, но за подписью того же А.Белобородова пришел отказ в привлечении гражданина к ответственности. Не посчитал он нужным наказывать убийцу собаки. Жалобы, направленные в вышестоящие инстанции, заставили таки передать дело в суд, но защитная переписка остановила процесс: срок действия привлечения к ответственности истек. И получили, что ничего не сделано можно полностью заблокировать статью. Мы за регистрацию и чипирование всех собак, этот

пункт был включен и в наш проект, но чем в данном случае может помочь регистрация? Парламентарии жестко требовали ограничить количество животных в одной квартире до двух, независимо от того, одна у тебя козата или пять, выполняешь ли ты должным образом правила содержания животных или приносишь проблемы соседям грязью и запахами. Год давался гражданину, чтобы он избавился от лишних животных. А как, простите, избавиться при полном отсутствии приютской системы? Отнести своего любимца (члена семьи для многих) на предприятие, где животное жестоко убьют? Мы приводили множество аргументов, что подобное ограничение есть ущемление законных прав граждан во владении имуществом, мы предлагали разработать жесткие меры привлечения к ответственности за несоблюдение правил содержания кошек и собак, мы предлагали комиссией: дать возможность «лишним» животным дожить до своей естественной смерти, предварительно зарегистрировав их в ЖЭС. Мы были против переселения собак так называемых «потенциально опасных пород» исключительно в частные дома и вообще против раздутаго перечня в 20 «потенциально опасных пород». Но, увы, услышаны не были.

С 2006 года мы рассылаем по

всем ведомствам программу цивилизованного регулирования численности животных — без убийств. Самое привлекательное в программе для государства, как нам казалось, это то, что не требуется вложения государственных средств, нужно лишь применить административный ресурс и заставить чиновников уделить этому вопросу внимание. Ну никак два министерства (сельского и коммунального хозяйства) не могут между собой разобраться, кто должен заниматься собачье-кошачьими делами. Мы предлагали вести мораторий, по крайней мере временный, на разведение беспородных владельцев животных или же независимо от породы животного вести разрешительный момент на каждую вязку кошки/собаки с оплатой в госказну, а собранные деньги направлять на строительство пунктов передержки, приютов, стерилизацию животных для малоимущих граждан. А то ведь у нас как: десять лет мы развешивали людям преимущественно стерилизации собак и кошек, народ нам поверил, а ветеринары при этом взвинтили цены так, что сейчас стерилизация уже далеко не всем по карману. Мы предлагали обязательно стерилизовать охранных собак на дачах, сторожилплощадках, автостоянках — основной источник притока бездомных животных. Ни один пункт нашей программы не прошел. Иначе ведь чи-

новнику придется напрягаться и думать, как прекратить практику бесконтрольного разведения животных, которое имеет следствием их повсеместное варварское истребление.

Существующая у нас система уничтожения животных давным-давно в цивилизованном мире признана не просто антигуманной, но и затратной. Миллиарды рублей ежегодно в Беларуси выбрасываются в целую отрасль уничтожения животных, при этом 75—80% —на стерилизацию собак и кошек позволяет говорить о решении проблемы бездомных животных в целом. У нас же в регионах при практически полном отсутствии пунктов передержки животных убивают на месте с помощью пневматических ружей, заправленных амунициями с куреподобным ядом дитилином. Животное при этом долго и мучительно умирает. Мы предлагали законодательно запретить использовать дитилин службами отлова. Нас не услышали. Как не услышали, отказавшись запретить пропаганду охоты вне специализированных изданий, использование лабораторных животных в учебном процессе, умерщвление пушных зверей электрическим током. Как не пожелали ввести запрет на замораживание всех подвальных окон и подвалов зданий, из-за чего без воды и пищи мучительно гибнут попавшие туда

кошки. Не услышали нас парламентарии и в вопросе отмены применения капканов и силков в наших лесах, жестокающих орудий пыток для отловленных животных, куда часто попадают краснокишечные. Не было и попытки сделать обязательной пропаганду гуманного обращения с животными через радио- и ТВ-передачу. Ведь у нас, как в деревне, живых котят-щенков в землю закопать — за-просто, утопить — легко. А от наказания спасут белобородные.

Мы, как и все граждане, хотим на наших улицах порядка: чтобы бойцовские собаки ходят в намордниках и на поводках со взрослых владельцев, пусть будут огромные штрафы за покусы и безответственность нерадивых хозяев собак. Но становится грустно, когда от владельца беспородной шавки в 25 см требуют намордник, а навести порядок с бойцовскими собаками на свободном выгуле не могут. Или не хотят?

Мы не можем согласиться с мнением, что проект отправлен в архив только из-за критики его общественностью. Можно предположить также, что в верхних эшелонах власти сочли законопроект несовременным или даже вовсе ненужным обществу: дескать, проблема с людьми хватает, а вы с животными носитесь. Дескать, защита животных — такая мелочь, что выносить ее на законодательный

уровень ну совсем уже неприлично. Не достойны животные защиты. А если это бьет и по нравственному состоянию общества и тяжело травмирует людей, опять же — какие пустяки! А ведь ни одна комиссия не получала такого количества писем, как занимающаяся разработкой законопроекта. Это ли не показатель заинтересованности народа?

Справедливости ради следует сказать, что в подготовленном для второго чтения законопроекте были и неплохие моменты, учитывавшие интересы людей и животных, принимавшие во внимание зарубежный опыт. Тем горше от того, что те, от кого зависела судьба законопроекта, посчитали возможным заругать его окончательно и бесповоротно, а не отправить на доработку до цивилизованного уровня, к чему зывала общественность. Как всегда, оказались виноваты мы, «неблагоприятные зоозащитники», которые отвергли «сырой» продукт, где многие проблемы были прописаны схематично и так и остались бы очередной декларацией о намерениях.

Елена ТИТОВА, председатель совета ООБЭЖ «Абаронім жыццё», кандидат биологических наук, Маргарита ПУШКЕВИЧ, председатель совета ООБЭЖ «Зоосвет».

НЕЛЬГА МАУЧАЦЬ

Паклёп

З таго дня, мінула больш за дзевяць гадоў. Увесь гэты час мае намаганні былі скіраваны на выясненне праўды і абарону чалавечай годнасці сусветна вядомага Барыса Уладзіміравіча Кіта і нека-торых іншых нашых суайчыннікаў, з нападам на якіх выступіла не-бяззвычайная «Савецкая Беларусія» і яшчэ той-сёй у заангажаваных СМІ. На жаль, перапіска з тымі, хто запустіў у друк хлусню, хто ўзвёў жудасны паклёп на ні ў чым не вінаватых людзей, не дала станоўчых вынікаў. Хоць і га-лосяць яны на жожым скрывацянні пра свабоду гэтае, але прадста-віць мне гэтыя слова на старон-ках сваіх выданню катэгарычна адмовіліся. З чым пагадзіцца я ні ў якім разе не магу. А таму хачу праз «Народную Волю» данесці да шырокай грамадскасці праўдзівую, аб'ектыўную інфа-рмацыю пра людзей, якімі павінна ганарыцца Беларусь, розум якіх прынесі см сусветную славу.

Але пра ўсё па парадку. 13 мая 2004 года за подпісам нейкага міфічнага праграміста В.Петрукевіча (даведацца, хто з'яўляецца сапраўдным аўтарам, мне так і не ўдалося) у «Савецкой Беларусі» з'явіўся такі матэры-ял «Алмаз і пепел». Ён утрымліваў усялякага хіпсталу выдумкі, палітычныя інсінуацыі ў дачыненні да нашых суайчыннікаў за мяжой, і мяне моцна захапіла грубая вы-падак супраць выдатных белару-скіх пэстаў, якія апынуліся ў эміграцыі «паміж гранітнымі абва-ламі магчымых суседніх дзяржаў». У той бруднай публікацыі мусіра-валася і імя вядомага ўсюю свету вучонага Барыса Кіта.

Усё, што звярнуў аўтар ар-тыкула «Алмаз і пепел», нагадва-ла сыханне гадзкі пры вялікай дарозе. Здавалася б, даўно пара адмовіцца ад балышавіцкіх звы-чак, калі дзеяў карысці савецкай прапаганды можна было з любога чалавека зрабіць ворага і знішчыць яго, не пакінуўшы і сле-ду.

Але ж... Не ўсіх вучыць гіс-торыя. Я быў здзіўлены і ўражаны, калі 14 жніўня 2012 года на старонках той жа «Савецкой Бело-русіі» нейкая службавая асоба, хаваючыся за шаблонам «АДМІН» (адміністратар сайта), фрывольна пікіруючыся з чытачом, напісала (шытую па арыгіналу):

«Тэрвым космос начал осваивать Браун, но поскольку он это делал в Третьем рейхе, то этот выдающийся ученый мне отвратителен. Кстати, точно так же, как великий астрофизик» Кит, кото-рый в 1944 году эвакуировал свою школу из Слонима в Герма-нию и добился зачисления стар-ших школьников в люфтваффе. Как члены БСМ (белорусского гитлерюгенда) они были допу-щены на такие деликатные участ-ки «борьбы» Германии, как снаря-жение бомбами бомбардировщи-ков, атаковавших английские вой-ска и города, а также Красную Ар-мию. Вы уважаете Кита, сделав-шего карьеру в стране (США), с которой он воевал, но сумел, уга-ив службу на рейх, скрыть свои героизма и обмануть американ-цев, выдав себя за «пламенного антикоммуниста»? Я не уважаю».

Не трэба быць занадта назіральным, каб заўважыць адэк-ватнасць і паўтаральнасць тэкстаў Петрукевіча і АДМІНА. Але, каб яшчэ раз паказаць, даказваць, у рэшце рэшт, страшэнныя вы-думкі, хлусню, сьведомы паклёп гэ-тых тыпаў, я не стану звяртацца да сваіх тэкстаў з выданай мною трылогіі «Пакуты век», дзе як адзін з персанажаў праудзіва і без прыкрыс паказаны Барыс Кіт. Звярнёмся на гэты раз да свед-чаньняў вучняў Маладзечанскай гандлёвай школы.

Вось пра што паведамляе з Маладзечна Кастусь Харашэвіч, на сённяшні дзень член Саюза беларускіх мастакоў: «Увесь перыяд нямецкай акуп-ацыі Беларусі падчас Другой су-светнай вайны я вучыўся. Вучыўся спачатку ў Гарадзілаўскай сям'і, а затым у Маладзечна, у школе, арганізаванай нашым су-айчыннікам Барысам Уладзіміравічам Кітам. Ён быў ды-рэктарам гэтай школы і выкладаў ў ёй фізіку і матэматыку. Гэта бы-ла сапраўдна беларуская наву-чальная ўстанова, пазбаўленая ўплыву як савецкай ці нямецкай, так і польскай ідэалогіі, за што мы ўдзячны яе настаўнікам і яе кравіцтвам.

Парасткі беларускай нацыя-нальнай ідэі мне пазней дапамаглі ў мастакоўскай творчасці.

Таму нейкім абсурдам гучыць выснова «адміністратара БС», што асветніцкая дзейнасць Барыса Кіта служыла на карысць Рэйху і была накіравана супраць ЗША, дзе ён потым апынуўся разам з сынам Уладзімірам і жонкай Нінай Корскай і дзе поўнацю разлізаваў свой творчы і навуковы патэнцы-ял.

Памятаю, як вясною 1944 го-да двое афіцэраў у нямецкай форме, зайшоўшы ў школу, спра-бавалі нас вербаваць у люфтва-фэ. Аб'яцалі добрае матэрыяльнае забеспячэнне, прыгожую форму, цыгарэты і службу на Заходнім фронце. Барыс Уладзіміравіч быў занепакоены сітуацыяй. Ведаючы, што я марыў стаць пэтам, раіў мне не пакідаць Беларусь. У рэш-це рэшт загісаўся ў люфтвафэ з усямі трох курсаў толькі некалькі юнакаў. Калі і з ім яны паехалі на Захад, я не ведаю, бо напрыкан-цы заняткаў захавару і не навед-ваў школы.

Былае аўтар «БС» і Саюз бе-ларускай моладзі (БСМ) з нейкай БСМ.

У 1943 годзе адгалавінанне БСМ — гэтай нацыянальна-патры-ятычнай вучнёўска-маладзёжнай і бяззбройнай арганізацыі — было створана і ў нашай школе. Па-колькі ні пры польскім, ні пры са-вецкім рэжыме падобнай арга-нізацыі мы не мелі, ахвотна ўсту-палі ў яе ледзь не ўсімі курсамі, нягледзячы на супярэчлівую ваен-на-палітычную сітуацыю ў краіне... Здзіўляе і ўражае, як такая вуль-гарная бальшавіцкая патрапіла ў дзяржаўны друк!»

Дарэчы, гэты АДМІН, аўтар публікацыі ў «БС», беспалапна-нядбайны ў апары на гістарычны

ТРЫВОГА

Зянон ПАЗЬНЯК:

«Патрэбна мабілізацыя ў абарону Курапатаў»

Курапаты — помнік асобага кшталту. У знішчэнні яго і кантролі над ім зацікаўлена ФСБ-КГБ Расіі і палітычныя колы, якія гэтую кантору абслугоўваюць. Усе складанасці, канфлікты, правакацыі і нішчэнні не абыходзіліся без удзелу гэтай “канторы”. Рана ці позна рэстаран, які будуюць над Курапатамі, знайшоў бы туды дарогу.

...На пачатку чэрвеня сябры КХП—БНФ устанавілі даўно замарзеныя памятныя знакі, якія размяшчаліся на канцах ахоўнай зоны. Гэтая ідэя ажыццэўлена на навуковай аснове і ўзгоднена як дзяржаўная справа. Толькі інвестыцыі ў яе ўкладзены ад абарончай арганізацыі і прыватнай асобы...

Мемарыяльнымі знакамі сябры партыі займаліся амаль цэлы год. Завяршэнне справы прыслела якраз у патрэбны час, калі ўжо стала зразумелай сутнасць прафанатарскай ініцыятывы з так званай “агульнанацыянальнай талкай”. Сэнс — змена межаў ахоўнай зоны. Я пра гэта ўжо пісаў.

Цяпер імгэт прафанатараў на гэтым накірунку затармазілі. Але, не сумняваюся, “кантора” перакінецца на іншы план. Мяркуючы на заявах, ім падкінула думка зрабіць з Курапатамі тое, што зрабілі камуністы з лесам Ваньковіча, ператварыўшы яго ў так званы “парк Челюскінцаў”.

Гэты лес (і гэты “парк”) ёсць другая Курапата ў Мінску. Тут у 1930-я гады і на пачатку 1940-х пастаянна расстрэльвалі людзей, прывозілі на машынах з турмы НКВД, расстрэльвалі і скардвалі ў ямы.

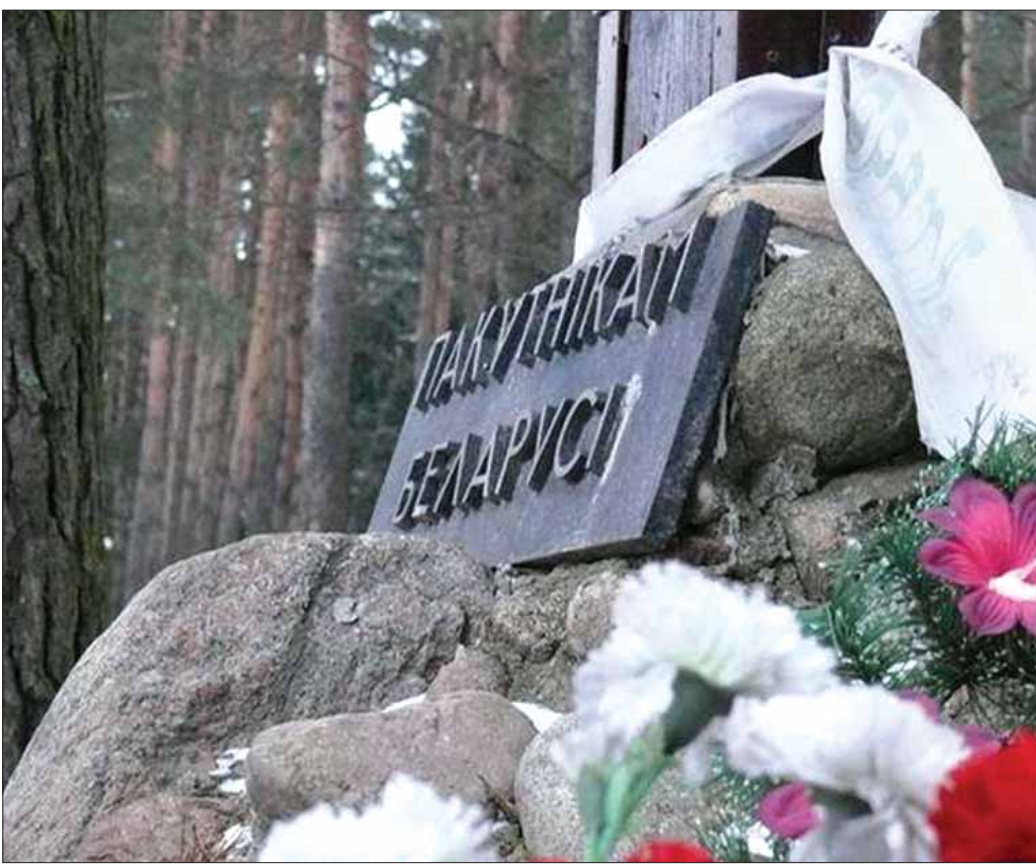
Ужо ў 1930-я частка тэрыторыі лесу была выраўнана, празрыжана і ператворана ў паркавую зону. Магілы засыпаны, пляцоўка лесу зарэўнана. Расстрэляных месца называлі “парком Челюскінцаў”. Нагадаю, што гэта за назва.

У 1934 годзе ў Чуюцкім моры быў раздушаны ў ільдах карабель “Челюскін”. Перад “Челюскіным” ставілася задача асвоіць Паўночны-марскі шлях за адну навігацыю. Задача не была выканана. Але па загадзе Сталіна (каб скрыць правал) большавікі паднілі лямант на ўдзёне СССР аб выратаванні “герояў”. Людзей з карабля, што патапуў, перавезлі на кантынент і ўсім (104 асобы) далі ордэны, медалі, званні герояў. З правалу Сталін зляпіў “поспех”.

Усё тлумачылася тым, што побач у фарватары за “Челюскіным” плыў транспартны карабель з эскамі ГУЛАГа, якіх везлі распрацоўваць новыя руднікі. І на транспарце, і на “Челюскіне” плыла адначасна і энкавэдысцкая ахова эскаў. Эскі ў ільдах загінулі, а энкавэдыстаў, вучоных і маракоў выратавалі, арганізавалі гучнае шоу і ўсіх зрабілі героямі. “Вся страна славляла герояў-челюскінцаў...”

Пачалі прысвойваць імя гэтага чалавека калгасам, арганізацыям, вуліцам, паркам і г.д. Ёсць нейкая цёмная сімволіка ў тым, што расстрэляную месцу далі назву, звязаную з расійскімі энкавэдыстамі ў ролі “герояў”. (Тое, што гэтая назва існуе ў Мінску на сённяшні дзень — прыкмета часу.)

На пачатку 1990-х гадоў Народны фронт паставіў у “парку” беларускія памятныя крыж, праводзіў тут мемарыяльныя мітынгі-рэквіемы. А планавалі ў будучыні даследаваць гэтую тэрыторыю на прадмет выяўлення

расстрэльных магіл. Зазначу, што даследаванне гэтае вельмі цяжкае, бо правяральных, надзейных тэхналогій па выяўленні закапаных людзей не існуе. Без раскопак можна выявіць у зямлі металічныя прадметы, будаўнічыя канструкцыі, але не косяц. Тым не менш я спрабаваў бы, пакапаўшыся на археалагічную інтуіцыю. У гэтым лесе (“парку”) могуць быць закапаны адказы на шмат якіх пытанняў (у тым ліку, магчыма, і на катынскія). Цяпер даследаванне недаступнае і практычна немагчымае.

Яшчэ горш зрабілі ў Лошыцы ў 1988 годзе пасля адкрыцця Курапатаў — засыпалі расстрэльных яр шматметровым пластом галечнага жвіру. У Лошыцы ў 1937 годзе расстрэлялі тысячы людзей...

Што датычыцца леса Ваньковіча (“парка Челюскінцаў”) і акаляючых Сляпянскіх лясоў, то тут большавікі расстрэльвалі з 1917 года. І не толькі большавікі, але і іншыя акупанты, што з 1917-га па 1920 год павялі ў Мінску.

У канцы 1920-х — пачатку 1930-х гадоў энкавэдыстамі зрабілі ў Сляпянскім лесе свае сталыя “курапаты”, дзе рэгулярна расстрэльвалі людзей, якіх прывозілі на машынах. У 1932 годзе, па сведчанні відавочцаў, там былі ўжо сотні агульных магіл, над усім лесам стаяў ванітуючы труны пах.

Уладзімір Дудзіцкі, які бачыў гэтае месца, гэтыя магілы і забойцаў, апінуўся за гэта сам у ГУЛАГу. Там у 1935 г. ён спаткаў эска-сухотніка, “дахадзягу”, былога малодшага лейтэнанта мінскага НКВД. Перад смерцю гэты энкавэдыст усё паўтараў: “Моцна пакараў мяне Бог за сляпянскія душы... Ляжыць там не менш дзесяці тысяч...”

У 1937 годзе энкавэдысты “оборудовалі” яшчэ тры месцы масавых расстрэлаў ля Мінска. Гэта Лошыца, вядомыя Курапаты і трэцяе — побач, за шэсць кіламетраў ад Сляпянскага лесу, у лесе Ваньковіча (“парк Челюскінцаў”).

У “парку” расстрэльвалі рэгулярна, але толькі ноччу (магчыма, таму, што месца было побач з горадам).

...Я ўвесь час думаю: скончыцца Вархуны Савет — вазмуся за даследаванне Сляпянскіх лясоў. Але Вархуны Савет скончыўся разам са свабодай. Пакуль што адзінае, што не змаглі знішчыць нашчадкі забойцаў, — гэта Курапаты. За гэта, за іх абарону ад знішчэння, і трымае вольска ўжо 25 гадоў пастаянная барацьба.

Нічога не змаглі зрабіць з Курапатамі, але падбіраюцца ўвесь час. Дзеля абароны Курапатаў ахвяравалася цэлая партыя — КХП—БНФ. Таму могілкі існуюць, ператвораныя ў Народны мемарыял. Месца забойства народа паступова сакралізуюцца як святое.

Зразумела, што гэта не засталася незарушаным для пэўных колаў улады ў Беларусі і Расіі. З 2012 года пачалася комплексная атака на Курапаты з выкарыстаннем новых “ідэй”, прававерных дзеянняў і падстаўных асоб.

Пачалася з будаўніцтва за межамі ахоўнай зоны нібыта стандартнага сярэняга дарожнага цэнтру. Але ў нейкі час пад відам гэтага будаўніцтва вельмі хутка, ужо ў самой ахоўнай зоне імгненна выраслі, як грыбы, незалічаныя будыні, якія аказаліся будучым рэстаранам з інтымнымі пакаямі і энкавэдысцкай для беларусаў назвай “Буль-баш-хол”. Высветлена, што рэстаран тут незаконна будуюць

масквічы. Мы падалі заяву ў пракуратуру. Будаўніцтва прыпынілі (ужо хутка будзе год). Але нічога не робіцца. Шкажуча, відавочна, каб захаваць незаконныя пбудовы. За гэты перыяд было сабрыкавана шмат дэзінфармацыі.

Звяртае на сябе ўвагу версія, выпушчаная ў апошні час, быццам бы рэальным заказчыкам рэстарана, гаспадаром і інвестарам з’яўляецца вельмі высокапастаўленая асоба кіруючага рэжыму. Маскоўская фірма і маскоўскі інвестар — гэта падстаўная мімікрыя.

Калі такое пацвердзіцца, то зразумела, што пракуратура нічога істотнага рабіць не будзе. Але пры моцным націску грамадскай сістэмы можа даць трэшчыны.

Другім крылом наступу на Курапаты была правакацыя з памятным слупком у знак версіі пра “расстрэляных польскіх афіцэраў”. Гэтая правакацыя правалілася.

Наступны прыём — шумная рэклама так званай “агульнанацыянальнай талкай”, якая скончылася прасекі за боку рэстарана. Цяпер выношаюцца планы, пра якія я кажу на пачатку, — у перспектыве стварэнне “парка Челюскінцаў-2”. Цяпер пакуль што толькі пушчана думка — зрабіць з Курапатаў парк...

Рабіць эмацыянальныя ацэнкі тут бессэнсоўна. Чыста рэацыянальна, мяркуючы, прыйдзеца аб’яўляць мабілізацыю людзей на абарону Курапатаў. Група прафанатараў тут цяпер мала значыць. Але калі на іхнім Мемарыялі і ператварэнні Курапатаў у парк бярэцца рэжымная ўлада, то гэта сур’ёзная небяспека...

(Тэкст друкуецца з невялікімі скарачэннямі.)

ДА УВАГІ!

Пра парушэнні можна даведацца праз інтэрнэт

На сайце МУС з’явіўся сервіс, які дазваляе даведацца аб наяўнасці фактаў перавышэння хуткасці руху, зафіксаваных камерамі фота- і відэафіксацыі.

Беларускія кіроўцы даўно казалі пра тое, што дзюэчная сістэма абвесткі аб складанні адміністрацыйнага пратакола і вынясення штрафу за перавышэнне хуткасці недастаткова эфектыўная: “лісты шчасця” прыходзяць па адрасе прапіскі ўласніка аўтамабіля, а ДАІ перадае даныя ў суды, нягледзячы на своечасовую аплату штрафу.

Зараз даведацца аб наяўнасці фактаў перавышэння хуткасці руху, зафіксаваных камерамі фота- і відэафіксацыі, можна праз online-сервіс на сайце МУС. На працягу сутак пасля фіксацыі перавышэння хуткасці інфармацыя пра гэта з’яўляецца ў базе даных.

ЧУЛІ?

Закінутыя магілы могуць ліквідаваць

Супрацоўнікі КУП “Спецкамітат КБА” прапаноўваюць унесці дапаўненні ў праект закона “Аб пахаванні і пахавальнай справе”, які зараз разглядаецца ў Саўміне і Міністэрстве.

— Наша асноўная прапанова такая: калі два перыяды (40 гадоў) сваёй не ходзяць на месца пахавання, ніхто яго не даглядае, то мы вышываем аб’яву. Калі ніхто не рэагуе і на аб’яву, наша камісія абследае гэтую магілу. Зробім эскізацыю, парэшткі крэмуем і пахаваем астатні ў брацкай магіле, — патлумачыў на прэс-канферэнцыі генеральны дырэктар КУП “Спецкамітат КБА” Мікалай Ракевіч. — Пахаванне не зніжэ бясследна. На помніку брацкай магілы будзе запісана, як заваі памерлага, а таксама год нараджэння і год смерці. Месца, якія вызваліліся, мы прададзям тым, хто мае патрэбу.

Мікалай Ракевіч запэўнівае, што іх прапанова тычыцца толькі тых магіл, за якімі не даглядаюць па 40 год. Старыя могілкі, за якімі прыглядаюць блізкія, ніхто чапаць не будзе.

Як вядома, сённяшняя версія закона забараняе без ведама сваякоў пераносіць могілакнае пахаванне. Між тым, запэўніваюць прадстаўнікі КУП “Спецкамітат КБА”, прыкладна 70% магіл на старых могілках сёння ніхто не даглядае, прычым дзесяцігоддзямі.

Па словах Ракевіча, прапаноўваючы ў закон папраўкі, абавязаліся на вопыт заходніх краін. “Да прыкладу, у Германіі, калі ты праз 20 гадоў хочаш даглядаць за пахаваннем, калі ласка, плаці службё грошы за кожны год. Калі не хочаш плаціць — астатні пераносіць, эскімуруюць і закопаюць у брацкую магілу, а гэта месца аддаецца іншым”, — прывёў прыклад гендырэктар КУП “Спецкамітат КБА”.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

МОДЕРНИЗАЦИЯ

Мелкое предпринимательство: отсталый слой или могучий резерв экономики?

На Западе именно малый и средний бизнес во многом двигают экономику.

Как раскрепостить их потенциал в Беларуси?

Чиновники и некоторые близкие к властям аналитики восприняли недавний бунт малого бизнеса против тегреламента Таможенного союза как нежелание принимать справедливые требования и вписываться в цивилизованные рамки. Однако малые предприятия играют важную роль во всех развитых экономиках.

В странах Западной Европы, США и Японии это в основном предприятия, на которых работают не более 20 человек. Малый бизнес обеспечивает 2/3 прироста новых рабочих мест, что позволило значительно сократить безработицу в этих странах. Его доля в ВВП для стран Евросоюза составляет порядка 60%, для экономики США — около 50%.

В Беларуси вклад малого и среднего бизнеса в ВВП существенно ниже — 22%. В странах-партнерах по Таможенному союзу — 20% и 19% в экономике России и Казахстана соответственно. Такие данные на VI Астанинском экономическом форуме привел директор Департамента развития предпринимательской деятельности Евразийской экономической комиссии Рустам Акбердин. При этом эксперт подчеркнул, что вес малого и среднего бизнеса во всех странах Таможенного союза не соответствует потребностям экономики.

Государство должно перестать мучить бизнес проверками

Доля индивидуальных предпринимателей среди категорий плательщиков в Беларуси пока незначительна, хотя объем налогов и сборов, которые они вносят в казну, постоянно растет. Однако это не предел, особенно если государство будет действительно озабочено стимулированием роста малого и среднего бизнеса.

В Беларуси на протяжении ряда лет действует Программа государственной поддержки предпринимательства. Некоторые эксперты полагают, что в последние годы условия для ведения бизнеса в стране заметно улучшились. Однако до показателей развитых стран отечественному бизнесу еще далеко. Какие реформы могут раскрыть потенциал малого и среднего предпринимательства в нашей стране?

Председатель Ассоциации малого и среднего бизнеса Сергей Балыкин уверен, что реформа нужна только одна — не мешать инициативе, оставить предпринимателей в покое. Эксперт отмечает большое количество административных барьеров, которые мешают бизнесу развиваться.

— Важно не декларировать либерализацию, а просто не мешать бизнесу работать. Нужно перестать мучить проверками, отчетами.

Серьезным ударом по малому бизнесу Сергей Балыкин считает указ о борьбе с легкредитными структурами, поскольку включение в реестр достаточно произвольное и непрозрачное, а проверка на предмет присутствия в нем теперь приходится всем контрагентам.

— Для маленькой фирмы с небольшим штатом проверять каждого довольно хлопотно. И не дай Бог пропустить. Хотя бы сделали базу данных, которая легко пользоваться, — предлагает Сергей Балыкин.

Бизнесу нужно давать ниши на рынке

Чтобы малый бизнес дал большие результаты, необходимо раскрыть потенциал народа, считает сопредседатель Республи-

канской конфедерации предпринимательства Виктор Маргелов. По мнению лидера предпринимателей, условия ведения бизнеса в Беларуси улучшаются, однако пока далеки от идеальных.

Необходимый шаг, который помог бы развитию предпринимательства, — возможность для бизнеса участвовать в формировании “правил игры”. — Нужно пересмотреть баланс межотраслевых интересов, — предлагает Виктор Маргелов. — В Беларуси большой перекос в сторону банковского сектора, который зарабатывает гораздо больше малого бизнеса, особенно той его части, которая занимается производством.

Среди других предложений предпринимательства, — необходимость соблюдения баланса трудовых ресурсов, поскольку сегодня в стране некому развивать малый бизнес. Бизнесу нужно давать ниши на рынке, долю в государственных закупках, как это делается в развитых странах. Тогда доля малого бизнеса в стране гарантированно росла бы.

— Нужна реформа инфраструктуры и перераспределение ресурсов, — полагает экономист Белорусского экономического исследовательско-образовательного центра (BEROC) Дмитрий Крук. — Например, сегодня госпредприятия имеют приоритет в доступе к финансовым ресурсам, что не позволяет малому и среднему бизнесу конкурировать с ними на равных условиях.

Европейский опыт с национальными особенностями

Вклад малого и среднего бизнеса в экономику может быть гораздо более существенным при внедрении ряда инструментов для поддержки и развития предпринимательства.

— В Евросоюзе есть огромный опыт, который нам не мешало бы применить к себе для развития предпринимательства, — отмечает Виктор Маргелов. — И замечательно, если удастся сделать это в рамках “Европейского диалога о модернизации с Беларусью” или других программ.

Другое дело, что систему надо строить с учетом национальных, экономических, культурных особенностей. По мнению Дмитрия Крука, “Диалог о модернизации” предприниматель может использовать широкий спектр вопросов и обсуждение реформ для более широкого перечня экономических субъектов.

— Однако как одно из направлений тема реформ в малом и среднем бизнесе была бы вполне уместна, — полагает эксперт.

Сергей Балыкин считает более актуальным опыт США и Канады, поскольку экономики этих стран намного свободнее. В то же время, отмечает эксперт, опытом ряда европейских стран стоило бы воспользоваться.

— Интересен был бы опыт создания некоммерческих бизнес-инкубаторов, которые помогали бы начинающим предпринимателям.

лям, предоставляли бы по низкой цене или вообще бесплатно помещения в аренду, — предлагает Сергей Балыкин.

“Бонусы” для маленьких

Высокого уровня развития малый бизнес в странах с развитой экономикой достиг, в том числе благодаря помощи государства, которое активно инвестирует в развитие малого и среднего предпринимательства. Вот несколько инструментов, которые используются для стимулирования развития бизнеса в США и Европе.

США. Принципы поддержки малого и среднего бизнеса сформировались еще во времена Великой Депрессии. Государство начало субсидировать малые и средние предприятия в 1932 году. Как раз малый бизнес обеспечивал в сложный экономический период создание рабочих мест. В 1942 г. в стране принимается Закон о малом бизнесе. А в 1953 г. в США создается Федеральное агентство — Администрация по делам малого бизнеса (АМБ), которая до сегодняшнего дня защищает интересы малого бизнеса на правительственном уровне.

АМБ оказывает предпринимателям финансовую и консультационную поддержку, содействует в получении правительственных заказов, в заключении контрактов с крупными предприятиями. Филиалы АМБ расположены во всех крупнейших городах США. На малый бизнес в США распространяются специальные налоговые льготы, например, “бонус первого года”, когда налог выплачивается не со всей, а с половины налогооблагаемой суммы.

Франция. Новые малые предприятия на два года освобождаются от налогов на акционерные общества и от местных налогов. Для них снижаются подоходный налог, налог с инвестируемой части прибыли.

Разработана система поддержки бизнесов, создающих безработных. Они на три года освобождаются от налогов и на фонд — от обязательных выплат в фонд социального страхования. Бывшим безработными, ставшим предпринимателями, выдаются специальные книжки, отрывными чеками из которых можно расплачиваться за услуги по менеджменту, юриспруденции, бухгалтерскому учету. Практически все владельцы малых предприятий могут рассчитывать на получение льготных кредитов, ссуд и субсидий.

Развитием предпринимательства занимается специальное правительственное учреждение — Национальное агентство по созданию предприятий (АНСЕ).

Показательно, что в целом малый бизнес в Европе адаптировался к кризисным условиям наиболее эффективно. Малые предприятия стали занимать ниши, неинтересные крупным предприятиям, что в значительной степени помогает европейским странам преодолевать стагнационные явления в экономической сфере.

Польша. Эффективная государственная политика поддержки малого и среднего предпринимательства способствует развитию этих предприятий, предоставляя им дотации на обучение частных предпринимателей. На становление собственного дела в Польше сейчас дается 20–25 лет, в течение которых действуют следующие законы: на первые 10 лет малые предприятия освобождаются от налога на прибыль на 100%, в течение же последующих 10 лет — уже на 50%. В налоговой политике Польши существует тенденция снижения социального налога.

Петр СТАРОБИНЕЦ.

Collegium Civitas
www.civitas.edu.pl

Якасць на вышніні!

- Еўрапейскі дыплом
- Патранат Польскай Акадэміі Наук
- Гарантыя нізменнай аплаты

tel: +48 22 656 71 89
admissions@collegium.edu.pl
Калегіум Цівітас, Рэспубліка Польшча, г. Варшава

Расіянам могуць вярнуць савецкія ўклады

Беларускія ўлады сцвярджаюць, што ў нашай краіны такой магчымасці няма.

Міністэрства фінансаў Расіі ўнесла ва ўрад законапраект, з дапамогай якога дзяржава да 2020 года павіна цалкам разлічыцца перад грамадзянамі па савецкіх укладах, піша Lenta.ru.

Ведаства прапануе кампенсавач грамадзянам усе ўклады, павялічыўшы іх памер у чатыры разы. Такім чынам, лічаць чыноўнікі, будзе ўлічаны рост коштаў, які адбыўся з распадам СССР.

Па падліках Мінфіна, на працягу наступных васьмі гадоў на гэты мэт спатрэбіцца 340 мільярд рублёў. У бюджэце 2014—2016 гадоў на кампенсаванне савецкіх укладаў залічана 150 мільярд.

Міністэрства эканамічнага развіцця дакумент раскрытыкавала: у ведастве лічаць, што Мінфін прадугледзеў для грамадзян недастатковыя кампенсаванні. У лісце

ведаства, на які спасылалася выданне, адзначаецца, што папярэдні план кампенсаванні ўкладаў прадугледжваў фактычную выплату 85 расійскіх рублёў за адзін савецкі рубль.

У Мінэканамразвіцця лічаць, што Мінфін проста абраў найбольш камфортны для бюджэту варыянт. Законапраект варта дапрацаваць з улікам яго сацыяльнай значнасці, сцвярджаюць у міністэрстве.

Іншыя міністэрствы ўзгаднілі законапраект Мінфіна без заўваг. Трэба адзначыць, што ў цяперашні час Ашчадны банк Расіі ўжо выплачвае кампенсаванні па савецкіх укладах. Пры гэтым грамадзяне да 1945 года нараджэння атрымліваюць тры расійскія рублі за адзін савецкі, а народжаных пазней — два.

Акрамя таго, каля 90 тысяч чалавек назіраюць як тыя, хто ўжывае алкаголь са шкоднымі наступствамі. Сярод іх 16 тысяч непаўналетніх.

Статыстыка сведчыць, што працягласць жыцця людзей, якія

у некаторых краінах былога СССР, напрыклад, Літве і Казахстане, улады ўжо разлічылі на савецкіх укладах, ва Украіне працэс яшчэ ідзе, першыя выплаты ўкраінцы атрымалі ў 2008 годзе.

Што тычыцца Беларусі, то час ад часу ў грамадстве гучыць абурэнне, людзі патрабуюць кампенсаванні, некаторыя звяртаюцца з пісьмамі ў Нацбанк. Аднак грошай на гэта няма. Восі ў гэтым годзе кіраўнік Нацбанка Беларусі Надзея Ермакова заявіла, што ў бліжэйшы час выплат кампенсаванні па савецкіх укладах чакаць не варта. “Для гэтага з бюджэту краіны неабходна вылучыць вельмі вялікія грошы. Пакуль такой магчымасці ў дзяржавы няма”, — адзначыла Ермакова.

Ганна ГАНЧАРЫК.

16 тысяч падлеткаў на алкагольным уліку

Згодна з данымі Міністэрства аховы здароўя, у Беларусі на 1 ліпеня 2013 года агульная колькасць дыспансерных хворых на алкагалізм складала каля 180 тысяч чалавек (або 1850,7 на 100 тысяч жыхароў).

Акрамя таго, каля 90 тысяч чалавек назіраюць як тыя, хто ўжывае алкаголь са шкоднымі наступствамі. Сярод іх 16 тысяч непаўналетніх.

Статыстыка сведчыць, што працягласць жыцця людзей, якія

п’юць, скарачаецца ў сярэднім на 15 гадоў, прыкладна палова ўсіх дарожных здарэнняў здзейснены ў невярозным стане.

Цяпер навукоўцамі даказана, што няма бяспечных, а тым больш карысных доз алкаголю.

Премьер Люксембурга уходит из-за скандала

Премьер-министр Люксембурга Жан-Клод Юнкер объявил о намерении покинуть свой пост в связи со скандалом вокруг деятельности спецслужб. Таким образом, с поста премьера Великогерцогства смещен один из самых влиятельных людей Европы, который был в числе основателей Евросоюза. Последние 18 лет Юнкер беспрерывно занимал кресло главы люксембургского правительства, а с 2005 года он возглавлял Еврогруппу.

Ранее в стране разгорелся скандал, вызванный обвинениями в неспособности правительства положить конец противозаконной деятельности спецслужб вроде перехвата телефонных разговоров и коррупции.

В 2012 году на дорогах Германии отмечено беспрецедентное сокращение числа жертв аварий

Столь низкий показатель не отмечался еще ни разу за все 60 лет существования в ФРГ статистики дорожно-транспортных происшествий. В 2012 году на дорогах Германии погибло 3600 человек, что на 10,2 процента меньше, чем годом ранее, сообщило Федеральное статистическое ведомство.

Наиболее частой причиной ДТП в 2012 году, указывают, из-за чего на проселочных дорогах погибли 877 человек и 179 человек — на скоростных автострадах. Пьянство за рулем привело к гибели 338 человек.

Китай: обвал экспорта

Замедление роста экономики Китая становится все более очевидным. В июне объем экспорта вместо ожидаемого увеличения на 4% упал на 3,1%, это самое резкое снижение со времен кризиса.

Вторая экономика мира, завязанная на развитие экспорта, еще недавно росла на 10% в год, но сегодня пошла на посадку. Вопрос в том, будет ли она мягкой?

Президент Литвы отказалась участвовать в гей-параде

Он пройдет в Вильнюсе 27 июля. По информации DELF, об этом глава государства заявила на пресс-конференции. "Лично я ни в каких шествиях не участвую. До сих пор не участвовала и не собираюсь участвовать", — подчеркнула она.

Таким образом Дalia Грибаускайте ответила на приглашение депутата Европарламента от Голландии Софи Вельд, которая предложила ей посетить гей-парад. Комментарий спор о месте проведения акции, президент заявила, что этот вопрос должен решить суд. "Конституция Литвы гарантирует всем гражданам равные права на собрание", — добавила Грибаускайте.

Найдены надписи 5000-летней давности

Археологи обнаружили на востоке Китая артефакты, которые могут существенно дополнить знания о происхождении китайской письменности. По данным исследователей, надписи на этих предметах были сделаны около пяти тысяч лет назад, в эпоху неолита. До этого самым древним свидетельством существования письменности в Китае были кости животных с надписями, сделанными около 3,6 тысячи лет назад.

3 юбилеем генерала Ярузельскаго павіншаваў Пуцін

Генералу Войцеху Ярузельскаму — 90 гадоў. З гэтай нагодай у адным з варшаўскіх гатэляў адбыўся прыём, на якім прысутнічалі генерал з сям'ёй, палітыкі сацыяльна-дэмакратычных партый і прыхільнікі польскага палітыка. Сярод прысутных быў таксама былы прэзідэнт Польшчы Аляксандр Квасьнеўскі і вядомы польскі рэжысёр Казімеж Куц. Перад гасцямі прайшлі пратэсты прадстаўнікоў праваў сіл — праціўнікі генерала Ярузельскага, які на працягу многіх гадоў быў на чале Польскай Народнай Рэспублікі.

Войцех Ярузельскі нарадзіўся 6 ліпеня 1923 года ў цэнтральнай Польшчы ў шляхецкай сям'і. Пасля 1939 года як варажы элемент разам з сям'ёй трапіў у сталінскую ссылку, падчас вайны ўступіў у Войска Польскае, прайшоў ваенны шлях да канца баявых дзеянняў. Пасля вайны — у Народным Войску Польскім. Войцех Ярузельскі ў перыяд камуністычнай Польшчы займаў пасаду міністра абароны, быў лідарам Польскай аб'яднанай рабочай партыі, прэм'ер-міністрам. 13 снежня 1981 года аб'явіў аб уварванні ў Польшчы ваеннага становішча, баючыся ўводу савецкай арміі для падаўлення пратэстаў рабочых. У 1989 годзе ў выніку дамоўленасцяў паміж камуністычнымі ўладамі і апазіцыйнай Ярузельскі стаў прэзідэнтам Польшчы.

З юбілеем генерала Ярузельскага павіншаваў прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін. Краўчак расійскай дзяржавы адзначыў вялікі ўклад Юбіляра "у развіццё расійска-польскіх сувязяў, умяшчэнне ўзаемадзеяння паміж народамі", а таксама пажадаў

яму здароўя, шчасця і дабрабыту.

У сваю чаргу пракурор Камісіі па расследаванні злачынстваў супраць польскага народа ў горадзе Катавіца Эва Кой звярнулася ў абласны суд у Варшаве з патрабаваннем правесці меркаванні экспертаў пра тое, ці дазваляе стан здароўя генерала Войцеха Ярузельскага ўдзельнічаць у пасяджэннях суда. Нагадаем, 8 жніўня 2011 года суд прыпыніў справу супраць Ярузельскага, паколькі эксперты вырашылі, што былы першы сакратар Цэнтральнага камітэта Польскай аб'яднанай рабочай партыі, які праходзіў хіміятэрапію, не можа браць удзел у слуханнях. Тым часам Войцех Ярузельскі ўдзельнічаў у святкаванні свайго 90-годдзя ў адным з варшаўскіх гатэляў, дзе ён выступіў з 40-хвіліннай прамовай.

У студзені 2012 года абласны суд у Варшаве пастанаўіў, што ваеннае становішча было ўведзена ў ПНР незаконна злачыннай групай на чале з генералам Войцехам Яру-

зельскім з мэтай ліквідаваць апазіцыйны рух „Салідарнасць” і захаваць тагачасны камуністычны рэжым. Беручы пад увагу патрабаванне Следчага ўпраўлення Інстытута нацыянальнай памяці,

суд прысудзіў два гады пазбаўлення волі ўмоўна 88-гадоваму Чэславу Кішчаку — былому кіраўніку МУС. У сваю чаргу ён апраўдаў былога сакратара Цэнтральнага камітэта Польскай аб'яднанай рабочай партыі 85-гадовага Станіслава Каню.

ФОТААКНО

Без слоў!

Евросоюз похвалил Молдавию

Кишинев готов к подписанию соглашений с ЕС об ассоциации и свободной торговле. Об этом заявила глава европейской дипломатии Кэтрин Эштон во время визита в Молдавию.

Евросоюз доволен Молдавией: страна выполнила свои обязательства перед этой международной структурой и готова к подписанию на саммите "Восточного партнерства" в Вильнюсе соглашений с ЕС об ассоциации и свободной торговле. Об этом заявила Верховный комиссар ЕС по иностранным делам и политике безопасности Кэтрин Эштон на пресс-конференции в Кишиневе.

По словам Эштон, ее полудневный рабочий визит в Молдавию был связан с желанием Брюсселя поддержать руководство страны на пути реформ. При этом, заметила она, важно, чтобы все внедряемые реформы оценил не только ЕС, но в первую очередь сами жители Молдавии.

Немецкий автопром бьет новые рекорды

Несмотря на то, что авторынок Европы переживает не лучшие времена, немецкие автогиганты бьют новые рекорды по объемам продаж.

Крупнейший в Европе автопроизводитель Volkswagen, несмотря на спад на европейском авторынке, в первом полугодии 2013 года установил собственный рекорд по количеству проданных машин, сообщает агентство Reuters. С января по июнь текущего года объем продаж Volkswagen по всему миру вырос на 4,4 процента, составив таким

образом 2,91 миллиона машин.

Похвастаться результатами первых шести месяцев 2013 года смогли и другие немецкие автоконцерны: BMW и Audi. Оба производителя, благодаря буму на авторынках в Азии и США, установили собственные рекорды по продажам. За первые шесть месяцев 2013 года BMW продал 995 тысяч своих автомобилей,

увеличив объем продаж на 6 процентов.

Дочернему предприятию концерна Volkswagen — Audi — пока на европейском рынке приходится нелегко, тем не менее 8 июля и эта компания заявила о росте объема продаж: почти 780 тысяч проданных автомобилей, что соответствует показателю роста на 6,4 процента.

Перамагла варана

Жанчына Замбіі перамагае варана і забівае яго. Фота прызнана пераможцам у катэгорыі "Гісторыі".

ФАКТ

Ради чего полетит в Китай Лукашенко?

Как сообщила пресс-служба главы государства, 15—17 июля А.Лукашенко по приглашению председателя Китайской Народной Республики Си Цзиньпина совершит официальный визит в КНР.

Некоторые аналитики считают, что он едет в Китай за деньгами. И тут же поясняют, что с этой точки зрения визит может быть абсолютно бесперспективным, ибо китайцы во всем прежде всего ищут свою собственную выгоду.

Так чего на самом деле ждать от визита? Денег или пустых разговоров? На этот вопрос "Народная Воля" попросила ответить политолога Юрия Шевцова и публициста Виктора Мартиновича.

КОММЕНТАРИЙ

Юрий ШЕВЦОВ: «Это будет полезный визит»

— Белорусско-китайские отношения развиваются настолько успешно, что это выглядит феноменом европейской политики. Китай выделил Беларуси кредитную линию более чем на 15 миллиардов долларов. И когда была попытка отрезать Беларусь от возможности внешнего кредитования, эта линия показала бесперспективность таких намерений. Так что в критические моменты Китай приходил на помощь Беларуси в финансовой сфере.

После прихода Михаила Мясникова на должность премьер-министра у нас появилась новая фаза сотрудничества — проект китайско-белорусского индустриального парка. Стоит заметить, что кредитная линия, основанная на связанных кредитах, и индуст-

риальный парк не связаны непосредственно. Фактически это еще один большой проект. Особенность китайского индустриального парка в том, что это самый большой в Европе (и, возможно, в мире) проект расположения китайских крупных инвестиций. Нигде в Европе китайцам не дали возможности настолько серьезно осесть своими корпорациями, как это произошло в Беларуси.

Сегодня проект белорусско-китайского индустриального парка представляет юридически оформленную площадку в 90 квадратных километров, уже есть план развития, и фактически все сделано для того, чтобы начинать работу. И если этот проект получится удачным, то объем ожида-

емых инвестиций впечатляет. Обычно называют такие примерные цифры: 5—6 миллиардов долларов в инфраструктуру и около 30 миллиардов — в производство. Для Беларуси и всей Восточной Европы это самый большой из заявленных инвестиционных проектов! Тем более важно, что речь идет об инвестициях в перерабатывающую промышленность.

Интерес к тому, чтобы разместить в этом парке свои производства, уже проявили некоторые французские, связанные с нанотехнологиями латвийские и другие компании. И, повторяю, это не просто деньги, это деньги в производство.

Анонсировалось, что Лукашенко едет в Китай, чтобы за-

ключить более 20 двусторонних соглашений и контрактов. Думаю, часть из них будет касаться как раз китайского индустриального парка, потому что в этом году уже должно начаться его практическое создание. Скорее всего часть подписанных соглашений будет представлять контракты с иностранными инвесторами. Была информация, что китайцы также готовы дать кредит на 300 миллионов долларов для строительства здесь своей компании, которая займется созданием инфраструктуры для будущей Островской АЭС.

Могут быть подписаны документы и в сфере военного сотрудничества.

Одним словом, скорее всего, это будет полезный визит.

АЛЬТЕРНАТИВНОЕ МНЕНИЕ

Виктор МАРТИНОВИЧ: «Мы играем на чувстве ревности»

— Китай — одна из сверхдержав, которая сейчас по всем показателям успешно "щемит" Россию. И этот визит может стать хорошим раздражителем для России. У Беларуси плохо получается играть на нервах России, заигрывая с Западом. Россия нас к Западу не ревнует, а вот к Китаю это чувство может оказаться очень сильным. Если визит будет успешным, мы получим более договорчивую Россию. Потому что все, что касается во внешней политике Беларуси, — это всего лишь попытка повлиять на Рос-

сию. И даже либерализация 2010 года, на мой взгляд, была именно такой попыткой. Мы играем на чувстве ревности. И эта игра очень перспективна.

С другой стороны, вопрос экономической эффективности любых сделок с Китаем меня лично является очень спорным. Я уже много раз озвучивал этот тезис — нам нечего ловить в Юго-Восточной Азии! Там очень дешевая рабочая сила, а вот сумасшедших денег — нет. Есть выгодные условия для размещения производств, неплохой ры-

нок сбыта. Но нам же нужен не столько рынок сбыта, сколько нам нужны сейчас деньги. Причем срочно и много. И желательнее с расчетом на то, чтобы потом их можно было как-нибудь не отдавать... Так вот с китайцами, на мой взгляд, подобные игры бесполезны. Это очень умный, мудрый и хитрый народ, который для своей выгоды еще и нас продал и перепродал! Так что наши традиционные закладки с ними просто не прокатят...

Марина КОКТЫШ.

СИТУАЦИЯ

Литовские эксперты согласились с Михаилом Мясниковичем

Не так давно белорусский премьер-министр на совещании со столичной властью раскритиковал белорусскую торговлю за то, что она не умеет привлекать покупателей, белорусы ездят за покупками в Литву и Польшу и оставляют там миллионы долларов. С мнением Мясниковича, что белорусская торговля застряла в своем развитии и не умеет привлекать покупателей, согласились литовские эксперты.

Недавно рекламное литовское агентство "AD HUNTERS BALTICS", которое специализируется на маркетинге торговых центров, рассказало о результатах исследования, во время которого опрошено 1032 жители Беларуси.

"В Беларуси торговые центры совершенно бездействуют в области маркетинга. Жители Минска и других городов зачастую элемен-

тарно не знают, какие магазины есть в конкретном торговом центре, какие всемирно известные бренды там представлены, что можно купить и по какой цене, не говоря уже о том, что торговые центры не проводят практически никаких акций по стимулированию продаж и лояльности покупателей. Сегодня смело можно сказать, что маркетинг в торговых центрах Беларуси отсутствует, и это одна из причин, почему все больше белорусов отправляются в шоппинг в Литву и Польшу", — говорит председатель правления рекламного агентства Кястутис Исакас.

В среднем во время одной поездки жители Беларуси в литовских магазинах тратят 450—600 долларов США. Согласно данным исследования, белорусы в Литву привлекают всемирно известные торговые

марки. Многие опрошенные отметили, что они не представлены в Беларуси или что цены выше на 20—30 процентов. Чаще всего жители соседнего государства покупают в Литве одежду, обувь, бытовую технику, парфюмерию и косметику, ювелирные изделия, импортные алкогольные напитки. Реже мебель и товары для дома и быта.

Во же время, констатирует Исакас, проведенный анализ торговых центров Беларуси показал, что в них можно купить товары 70 процентов брендов, которыми славятся торговые центры в Литве. Однако 90 процентов покупателей не смогли точно назвать, в каких торговых центрах можно купить товары перечисленных им торговых марок. Что еще любопытно: сравнительный анализ цен на товары одинаковых брендов показал, что нельзя однозначно

утверждать, будто в Беларуси цены значительно выше, чем в Литве. Например, костюмы "Pierre Cardin", одежда для молодежи "House" в Минске и в Вильнюсе во время проведения исследования стоили одинаково. Из 500 идентичных изделий, цены на которые сравнивались, 177 были дороже в Беларуси на 20—30 процентов, 189 имели одинаковую цену, а 134 в Беларуси были дешевле на 10—20 процентов.

"Потребители перестанут ездить в Литву и Польшу за покупками, если местные торговые центры будут уделять внимание маркетингу, донесут до потребителей восточную, что и в Минске можно купить товары известных торговых марок по хорошей цене", — констатировал Кястутис Исакас.

Игорь ЗАЛЕССКИЙ.

СТЫЛЬ ЖЫЦЦЯ

Крэслы для першых асоб краіны

На выставе “Geras dizainas” ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі пасол Літвы Эвалдас Ігнатавічус упадабаў крэсла, як у Ангелы Меркель, а сталічны архітэктар Аляксандр Трусаў — лямпу ў выглядзе сабакі.

На першы погляд выстава пераможцаў Нацыянальнага літоўскага конкурсу па дызайне “Geras dizainas—2013” у Мінску больш падобна на звычайны гандлёвы павільён з мэбляй. Прадстаўлены зручныя драўляныя сталы, табурэты, крэслы, трохі далей — плітка і аксесуары. Такім — зручным, стыльным і простым — і павінен быць “Geras dizainas” (у перакладзе “Добры дызайн”), святарджаюць арганізатары выставы. Хто не захоча размясціцца ў сябе дома зручнае крэсла для чытання з кніжні для кнігі ці драўляную лямпу, што паўтарае контуры нацыянальных узораў?

А вось сіняе крэсла, што прыйшлося дапамогі паслу Літвы ў Беларусі спадару Эвалдасу Ігнатавічусу, было створана спецыяльна для офіса Еўрасоюза, які ў бліжэйшы год будзе знаходзіцца ў Вільнюсе. Яго сакрат у зручным сядзенні і гукаізляцы. Крэслы аказаліся настолькі ўдалымі, што два дадатковыя экзэмпляры заказалі для прэзідэнта Літвы Далі Грыбаўскайтэ і канцлера Германіі Ангелы Меркель.

Яшчэ адзін істотны плюс кожнага прадмета на выставе — ад-

носная таннасць. “Народнай Волю” паведамілі, што амаль усе аб’екты маюць кошту “трошкі вышэйшыя за сярэдні”. Так што дазволіць сабе крэсла, як у кіраўніка дзяржавы, можа нават просты літовец. На жаль, беларусы не могуць ганарыцца тым жа — нават незлітныя мэбля ад айчынных вытворцаў цягне на сотні, калі не тысячы долараў.

“Кожны з гэтых прадметаў створаны не 3-за таго, што нам трэба выставу зрабіць, — прызнаўся “Народнай Волю” арганізатар Тыдня дызайнаў у Літве Вітаўтас Гуравічус. — Усе яны выходзяць сёрыяй. Многія работы добра прадаюцца і з’яўляюцца паспяховымі бізнес-праектамі. Прыймаюць кожны стол, стул і іншы прадмет канкурывае на рынку, так што, калі дызайнер хоча прадаць свой твор, не мае сэнсу заломваць высокую кошту”.

Пасол Літвы ў Беларусі Эвалдас Ігнатавічус думае, ці не далучыць сваю заяўку да пажаданняў Меркель і Грыбаўскайтэ.

повым, цікавым, — распавёў спадар Трусаў. — Наш сорам у тым, што ў краіне няма заводаў і фабрык, якія заняліся б вытворчасцю і распаўсюджваннем новых дызайнерскіх ідэй. Мы даўно спрабуем ствараць нешта новае. Гэтым займаюцца і асобныя мастакі, і цэлыя інстытуты. І іх рэчы набываюцца. Прадаюцца, а адзіны экзэмпляр...”

Дарэчы, сярэд літоўскіх экзэмпляраў спадар Трусаў знайшоў экзэмпляр і для сябе. Сэрца знамага дызайнера заваявала лямпа ў выглядзе сабакі. Картачка аб’екта кажа, што лямпа “паддаецца дэсэроўш”.

“Гэты сабакка — сімвал паслужлівасці, цеплыні, — выказаўся дызайнер. — Ствараецца ўражанне, што цябе заўжды чакаюць. Рэч зроблена з вельмі добрым гумарам. Мне здаецца, што гэта найлепшы экзэмпляр”.

На жаль, арганізатары выставы так і не змаглі ўдакладніць, як доўга яна будзе працаваць. Таму ўсім цікавым раім не губляць часу.

Марыя МАЛЕВІЧ.

Крэсла-качалка — вельмі таннае і простае.

Лямпа-сабакка вельмі спадабалася дызайнеру Трусаву. Такага хатняга гадаванца зручна трымаць у кватэры.

ЗА КАДРОМ

Вера Полякова пытаецца стать гинекологом

На “Беларусьфільме” сумесна з расійскай кампаніяй “Трогир Продажи” працягнецца работа над серіялом “для умных женщин среднего возраста”. Правда, называецца он прастоудушно “Ой, ма-моч-ки!”.

Героіня актрысы Веры Поляковой работавала ў якасці гінэколага ў адным з гарадскіх родільных домаў. Дзесяткі жанчын судзілі, трогатальных і далека не всегда шчаслівых історыяў любові разварочываюцца перад ней чутліва не еждневно. Но рождаецца дзіця, а з ім у жанчыны рождаецца надзежда — можа, маленькі чалавек поможет спасти чувства?

Если удасться, получится отечественная “Санта-Барбара”, а такой продукт всегда хорошо идет на кинорынке. Снимает сериал режиссер Иван Павлов, автор довольно известных кинолент “На

спине у черного кота”, “Глубокое течение”, “Соблазн” (совместно с М.Касымович), “Новогодние приключения в июле” (совместно с Е.Туровой). Хотя когда-то в интервью он признавался, что снимать кино про женщин страшно, потому что не уверен, что досконально знает женский характер. Впрочем, его, характер, не знают и сами женщины, хотя сценарий писали две представительницы прекрасного пола Юлия Лешко и Людмила Перегудова. Так что еще одна вариация на тему женского счастья никого не смутит. Лишь бы увлекательно. И профессионально.

В сериале снимались также известные актеры, как Александр Макогон, Александр Назаров, Игорь Сигов, Татьяна Чердынцова, Яна Касперович.

Алиса ЗАЙЧИКОВА.

СВЕТСКАЯ ХРОНИКА

Полина Смолова отдохнула в Италии

Вместе с мужем и дочерью белорусская певица, которая уже несколько лет живет в Москве, провела отпуск в Италии.

Фотографии с отдыха артистка публиковала на своей странице в “Фейсбуке”.

Смолова в своих интервью не раз говорила, что Италия — одна из ее любимых стран, и она там проводила много времени, “начиная с совсем юного возраста”.

“Италия — это сказка!” — восклицает Полина. И замечает, что “это была первая итальянская сказка” для ее дочери Русланы, которой в октябре этого года исполнится год.

Вера ВИР.

ПРИВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ

Каб добра жыць у Беларусі, трэба паўжыцца здабываць алмазы

Беларус, які большую частку жыцця правёў на алмазных распрацоўках, распавёў пра крадзяжы стагоддзя і дзікія афрыканскія алмазныя капальні.

Георгій Дарковіч шмат гадоў аддаў рабоче ў Якуціі і Анголе — там ён працаваў на здабычы алмазаў. На пенсію мужчына вярнуўся на радзіму, ажаніўся і нават завёў хобі — ён шукае скарыбы. Прызнаецца, што жыве, як душа жадае.

“Робочыя, наколькі я ведаю, цяпер у Якуціі зарабляюць каля дзвюх тысяч долараў у месяц. А майстар, нават малады, ат-

рымлівае 200 тысяч расійскіх рублёў, гэта 6 тысяч долараў. Так што лінце самі”, — сказаў у інтэрв’ю yb.by спадар Дарковіч.

Пенсіянер цалкам забяспечаны фінансаво, можа дазволіць сабе добрае жыллё, машыну, падарожжы. На жаль, у Беларусі не так шмат людзей, якія нават пасля складанага і самаадданнага працоўнага жыцця могуць забяспечыць сабе бязбедную старасць...

УДАКЛАДНЕННЕ

У жніўні, а не ў снежні

У мінулым нумары надрукаваны матэрыял “Выбар Алега Трусава”. На жаль, у бочку з мёдам выпадкова трапіла ложка дзёгцю. У апошняй калонцы на пытанне “А якім дзень пачатку птуч’ю быў менавіта для вас?” ідзе адказ: “У ноч з 18 на 19 снежня 1991 года...”. Вядома ж, не снежня, а жніўня — птуч’ю адбываўся ў апошні летні месяц. І гаворка ў публікацыі далей ідзе якраз пра падзеі ў жніўні.

Вось такі недагляд атрымаўся з боку аўтара публікацыі Аляксандра Тамковіча, за што рэдакцыя налічыла яму штрафныя ачкі. Чытачам прыносім прабачэнне.

Рэдакцыя газеты “Народная Воля”.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

За музыкай — у мінулае

Станіслаў Манюшка ў свой час, напэўна, мог разлічваць на тое, што ягоныя творы будуць выдадзены ў выглядзе папярочных зборнікаў. Аднак у XIX стагоддзі ніхто і падумаць не мог, што гэтыя творы некалі пабачаць свет у выглядзе кампакт-дыскаў. Тым не менш такія магчымасці дало ХХІ стагоддзе.

Днямі дзве выдавецкія серыі — “Музыка старажытных сядзібаў” і “Беларускі гістарычны нотабор”, заснаваныя ТК “Беларуская Капіла”, папоўніліся новымі, шмат у чым унікальнымі выданнямі. Гэта нотныя зборнікі двух вакальных цыклаў “Лірік вясковы” і “Год у песні” Станіслава Манюшкі на вершы Уладзіслава Сыракомлі, а таксама “Патаемнае” Яна Давіда Голанда і “Рамансы” Антона Геныка Радзівіла — творы для галасы ў суправаджэнні фартэпіяна. Выданне гэтай нотнай літаратуры не толькі мяняе статус помніку музычнай культуры мінулага, робячы іх даступнымі шырокім масам практыкаў і тэарэтыкаў. Музычныя творы, напісаныя на тэрыторыі Беларусі ў XVIII—XIX стагоддзях, могуць папоўніць рэпертуар айчынных спевакоў творами, якіх, напэўна, практычна немагчыма пачуць у выкананні артыстаў з якой-небудзь іншай краіны.

Адметнасць гэтых зборнікаў, выдадзеных фірмай “Ковчег”, яшчэ ў тым, што кожны з іх мае выгляд своеасаблівага камплекта: уласна папярочнага нотнага зборніка і кампакт-дыска з запісам тых жа твораў (апрача зборніка Яна Давіда Голанда). Такім чынам тва, хто не валодае, прыкладам, фартэпіяна, могуць проста паслухаць творы, некаторыя з якіх былі напісаны ўжо амаль два стагоддзі таму.

Галоўны рэдактар гэтых нотных серый і аўтар прадмов да іх — прафесар Віктар Скоробага-таў. Музычная рэдактура зборнікаў Ганны Каржанеўскай. У бліжэйшы час гэтыя зборнікі можна будзе набыць, у прыватнасці, у Нясвіжскім замку.

Дзмітрый ПАДБЯРЭЗСКІ.

СТАРОНКІ ГІСТОРЫІ

Алена ЛЯШКОВІЧ:

«Купала не мог скончыць жыццё самагубствам»

Магчыма, толькі ў 2017 годзе, калі рассакрэціць архівы КДБ, стануць вядомыя некаторыя факты пра гібель вялікага беларускага паэта Янкі Купалы

— Да сённяшняга дня таямніца смерці Янкі Купалы не раскрытая, — адзначыла падчас анлайн-канферэнцыі на сайце tv.by дырэктар Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы Алена Ляшковіч. — На жаль, кажуць нам, няма дакументаў у архівах КДБ, ФСБ. У 1996 годзе Міжнародны фонд Янкі Купалы і музей накіроўвалі заплыт у архівы ФСБ Расіі, і адтуль нам прыйшоў ліст, што матэрыялаў па смерці Янкі Купалы архівы не маюць. Спрэчнае, на маю думку, святарджэнне, бо ўявіце: ідзе вайна, трагічна загінуў народны паэт Беларусі, акадэмік, дэпутат, дык няўжо не было ніякіх матэрыялаў ліцэйскага даснавання? Такага быць не магло. Адзіны дакумент, які захоўваецца ў нашым музеі, — спецаведанне на імя Сталіна, Молатава і Беры пра тое, што 28 чэрвеня 1942 года ў гасцініцы “Масква” трагічна загінуў народны паэт Беларусі Янка Купала. І на сённяшні дзень няма дакладных звестак, дакументаў, матэрыялаў, як гэта адбылося. Таму называць адну нейкую версію мы не можам. Мы, музейшчыкі, абавіраемся на аб’ектыўнае сведчанні. Сваім наведвальнікам мы прапаноўваем тры версіі: першая — трагічны выпадак, другая — самагубства, трэцяя — палітычнае забойства. Я асабіста схіляюся да трэцяга варыянта, бо Янка Купала не мог скончыць жыццё самагубствам у такі цяжкі момант. Мы чытаем яго лісты, яго публіцыстыку таго часу: ён — сапраўдны патрыёт, марыў пра тое, што Беларусь будзе вольная і ён вернецца на Беларусь. У такі цяжкі момант ён не мог скончыць жыццё самагубствам. Акрамя таго, праз дзесяць дзён у яго быў юбілей, ён запрашаў беларускіх пісьмннікаў, якія ў той час былі ў Маскве, казаў: “Хлопцы, рыхтуйцеся, праз дзе-

сяць дзён будзем святкаваць мой юбілей”. У гэтым годзе 71 год з дня смерці Янкі Купалы, я спадзяюся, што праз 75 гадоў з дня смерці мы зможам штосьці высветліць.

Між іншым, Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы дагэтуль не мае статусу нацыянальнага.

— На жаль, мы яшчэ не нацыянальны музей, а дзяржаўны літаратурны, — падвердзіла Алена Ляшковіч. — Але мы, су-

працоўнікі музея, верым і робім захад для таго, каб наш музей атрымаў статус нацыянальнага. Напрыклад, ва Украіне ёсць Нацыянальны музей Тараса Шаўчэнкі. Янка Купала — першы народны паэт, сапраўды, гэта класік, гэта гонар Беларусі. Сама постаць Янкі Купалы заслужылае таго, каб яго музей меў статус нацыянальнага.

ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ, ШТО...

Цётка вельмі прыхільна ставілася да Купалы

20 малавядомых фактаў пра беларускую паэтку Алаізу Пашкевіч.

Яна жыла са сваім мужам у асобных пакоях, да ўсіх звярталася выключна на “ты” і была прафесійнай масажысткай. Гэтыя факты пра Цётку-паэтку сабраў і выклаў на сваёй старонцы ў адной з сацыяльных сетак тэатральны рэжысёр, акцёр і сцэнарыст Васіль Дранько-Майсюк.

1) Змалку больш хілілася да навукі, а не да жаночай ручной работы.
2) Маленькай вельмі любіла расказваць страшныя гісторыі. І так пераканаўча іх распавядала, што і слухачоў, і саму сябе магла ўшчэнт перапалохаць.

3) Мела слабыя здольнасці да вывучэння замежных моў.
4) Жартам, цыцелячы свайго мужа Стэпана Кайрыса, называла летувісаў “гіргунамі”.

5) У 1905 годзе знаходзілася пад уплывам палітычнай дзейнасці папа Галона (натхнёная яго “Пісьмом к Ніколаю Романову, бывшаму царю і настоящему душегубцу Российской империи” напісала “Хрест на свободу”).

6) Працавала фельчаркай у псіхіятрычнай бальніцы ў Нова-Вілейску.
7) Была прафесійнай масажысткай.

8) Вывучала акцёрскае майстэрства (марыла стаць актрысай) і працавала затым у тэатры Ігната Буйніцкага.

9) Любіла падарожнічаць (пешкі прайшла амаль усю Швецыю, была ў Фінляндыі, Італіі, Германіі, Аўстрыі).

10) Захаплялася операй.
11) Звярталася да ўсіх на “ты” і, калі гэта быў мужчына, называла яго “дзядзька” (няважна, селянін гэта быў ці высокі чыноўнік).

12) Заўсёды старалася размаўляць па-беларуску.
13) Марыла напісала навуковую працу пра батлейку (амаль усе жыццё збіралая пра яе матэрыялы).

14) Жыла з мужам у асобных пакоях.
15) Любіла гатаваць дранікі.

16) Была дастаткова экзальтаванай натурой. Пацуўшы на вуліцы прыгожыя спіевы, магла... стаць на калені перад вулічнымі артыстам.

17) Вельмі прыхільна ставілася да Янкі Купалы. Калі той нясмела стаў на якім-небудзь ігрышчы, сама да яго падбегала, хапала і з воклічам: “Ну, Купалка, патацнем?” — пачынала з ім крутыя скокі.

18) Не любіла Пецярубурж.
19) Пачынальнае асацыятыўна-мадэрновае прозы, дзе галоўнае не сюжэт, а паглыбленне ва ўнутраны, не да канца асцэсаваны, таемны, як сон, свет пачуццяў і думак чалавека. Пазней гэту эстэтыку паглыбіў і распрацаваў Кузьма Чорны.

20) Па ўспамінах Антона Луцкевіча была вельмі гарачая, імпульсіўная, магла брацца адначасова за некалькі работ, але даводзіла да канца не ўсе свае пачынанні.

21) Вартая асобнага аўтэнтычнага перавыдання твораў, бо тое, што выдадзена ў “Кнігазборы”, чытаць ні ў якім разе не варта і нават шкодна (бо тэксты змешчаны там нехайна, з памылкамі і перадрукаванымі з арыгіналаў, а (большага) з савецкіх цензураваных зборнікаў).

22) Акрамя таго, праз дзесяць дзён у яго быў юбілей, ён запрашаў беларускіх пісьмннікаў, якія ў той час былі ў Маскве, казаў: “Хлопцы, рыхтуйцеся, праз дзе-

сяць дзён будзем святкаваць мой юбілей”. У гэтым годзе 71 год з дня смерці Янкі Купалы, я спадзяюся, што праз 75 гадоў з дня смерці мы зможам штосьці высветліць.

Між іншым, Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы дагэтуль не мае статусу нацыянальнага.

— На жаль, мы яшчэ не нацыянальны музей, а дзяржаўны літаратурны, — падвердзіла Алена Ляшковіч. — Але мы, су-

працоўнікі музея, верым і робім захад для таго, каб наш музей атрымаў статус нацыянальнага. Напрыклад, ва Украіне ёсць Нацыянальны музей Тараса Шаўчэнкі. Янка Купала — першы народны паэт, сапраўды, гэта класік, гэта гонар Беларусі. Сама постаць Янкі Купалы заслужылае таго, каб яго музей меў статус нацыянальнага.

11) Звярталася да ўсіх на “ты” і, калі гэта быў мужчына, называла яго “дзядзька” (няважна, селянін гэта быў ці высокі чыноўнік).

12) Заўсёды старалася размаўляць па-беларуску.
13) Марыла напісала навуковую працу пра батлейку (амаль усе жыццё збіралая пра яе матэрыялы).

14) Жыла з мужам у асобных пакоях.
15) Любіла гатаваць дранікі.

16) Была дастаткова экзальтаванай натурой. Пацуўшы на вуліцы прыгожыя спіевы, магла... стаць на калені перад вулічнымі артыстам.

17) Вельмі прыхільна ставілася да Янкі Купалы. Калі той нясмела стаў на якім-небудзь ігрышчы, сама да яго падбегала, хапала і з воклічам: “Ну, Купалка, патацнем?” — пачынала з ім крутыя скокі.

18) Не любіла Пецярубурж.
19) Пачынальнае асацыятыўна-мадэрновае прозы, дзе галоўнае не сюжэт, а паглыбленне ва ўнутраны, не да канца асцэсаваны, таемны, як сон, свет пачуццяў і думак чалавека. Пазней гэту эстэтыку паглыбіў і распрацаваў Кузьма Чорны.

20) Па ўспамінах Антона Луцкевіча была вельмі гарачая, імпульсіўная, магла брацца адначасова за некалькі работ, але даводзіла да канца не ўсе свае пачынанні.

21) Вартая асобнага аўтэнтычнага перавыдання твораў, бо тое, што выдадзена ў “Кнігазборы”, чытаць ні ў якім разе не варта і нават шкодна (бо тэксты змешчаны там нехайна, з памылкамі і перадрукаванымі з арыгіналаў, а (большага) з савецкіх цензураваных зборнікаў).

ПОНЕДЕЛЬНИК, 15 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.00 "Зона Х".
09.10 "В центре внимания".
10.00 "Жандарм из Сен-Тропе". Худ.фильм.
12.15 "Ясь и Янина". Худ.фильм.
13.20 "Анатоль".
14.15 "Вокруг планеты".
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 "Азбука хорошего самочувствия".
16.00 "Невероятная Бенька".
16.40 "Все путем".
17.05 "М + Ж". Худ.фильм.
19.20 "Специальный репортаж".
20.00 "Земский доктор. Продолжение". Сериал.
21.00 "Панорама".
21.50 "Славянский базар в Витебске-2013". "Без комментариев".
22.00 "Славянский базар в Витебске-2013". Торжественное закрытие. Прямая трансляция.
00.20 "День спорта".
00.30 "Звездная жизнь".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.05 "Жить здорово!".

ВТОРНИК, 16 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.40 "Зона Х".
09.10, 17.40 "Здравствуй, мама!". Сериал.
10.05, 20.00 "Земский доктор. Продолжение". Сериал.
12.10 "М + Ж". Худ.фильм.
13.45 "Тень самурая". Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 "Специальный репортаж".
15.45, 00.30 "Мужчина во мне". Сериал.
16.50 "Здоровье".
19.20 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
22.00 "Славянский базар в Витебске-2013". Концерт Димы Билана.
00.15 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Закрытая школа". Сериал.
12.10 "Женский доктор-2". Сериал.
13.10 "Доброго здоровыца!".
14.00 "Модный приговор".

СРЕДА, 17 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.40 "Зона Х".
09.10, 17.45 "Здравствуй, мама!". Сериал.
10.05, 20.00 "Земский доктор. Продолжение". Сериал.
11.00 "Под солнцем".
12.10 "Ко мне, Мухтар!". Худ.фильм.
13.50 "Тень самурая". Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25, 19.20 "Сфера интересов".
15.45, 00.30 "Мужчина во мне". Сериал.
16.45 "Земельный вопрос".
17.15 "Врачебные тайны".
21.00 "Панорама".
22.00 "Славянский базар в Витебске-2013". "Ночной хит".
00.15 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Закрытая школа". Сериал.
12.10 "Женский доктор-2". Сериал.
13.10 "Доброго здоровыца!".
14.00 "Модный приговор".
15.05 "Я подаю на развод".
16.15 "Понять. Простить".
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Наша Белараша".
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 "Отражение". Сериал.
23.20 "Вечерний Ургант".
00.00 "Фалькон". Сериал.
00.50 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
08.45 "Три женщины и мужчины". Худ.фильм.

11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Закрытая школа". Сериал.
12.10 "Женский доктор-2". Сериал.
13.10 "Доброго здоровыца!".
14.00 "Модный приговор".
15.00 "Валентина Терешкова. Звезда космического счастья".
16.15 "Понять. Простить".
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Обратный отсчет".
18.50 "Жди меня".
20.00 "Время".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 "Возвращение Мухтара". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.05 "Сегодня".
10.55 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.30 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
15.05 "Дело вкуса".
15.35, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.30 "Братаны". Сериал.
19.35 "Москва. Три вокзала". Сериал.
21.20 "Морские дьяволы". Сериал.
22.15 "Тюдоры". Сериал.
00.25 "Фалькон". Сериал.
01.15 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Утренняя почта".
12.00 "Прямой эфир".
13.00 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 23.35 "Новости — Беларусь".
14.30 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55, 22.35 "Земский доктор. Продолжение". Сериал.
17.15 "Местное время. Вести — Москва".
17.30 "Вести. Дежурная часть".
17.50 "Тайны института благородных девиц". Сериал.
18.50 "Ефросинья. Таежная любовь". Сериал.
20.45 "Ледников". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.40 "Большой завтрак".
10.20 "Смотреть всем!".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Слово женщине". Сериал.
12.30 "Джейми: в поисках вкуса".
13.00 "Женщины XX века".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 "Поцелуй Сократа". Сериал.
10.15 "Навьи надвор'я".
10.50, 22.50 "Будь в тонусе".
11.25 "Золотой ключик". Худ.фильм.
13.55 "Николай Пинигин. Меня нет".
14.40 "Под грифом "Известные".
15.15 "Наши соседи". Худ.фильм.
16.55, 23.25 "Следствие ведет Да Винчи". Сериал.
19.00 "Люди Шлака". Сериал.
21.25 "КЕНО".
21.30 "Государственная граница". Сериал.

Мир

05.00 "Огонь любви". Сериал.
06.40 "Арабелла". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.20 "Смешарики".
08.30 "Июхан да Марья". Сериал.
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".

20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.30 "Одна женщина или две". Худ.фильм.
23.00 "Живая тема".
23.55 "Автопанорама".
00.15 "Энигма". Сериал.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.30 "Поцелуй Сократа". Сериал.
10.20, 22.50 "Будь в тонусе".
10.55 "Репортер Белорусского времечка".
13.50 "Хам". Сериал.
13.10 "Люди Шлака". Сериал.
15.05, 21.30 "Государственная граница". Сериал.
16.30, 23.25 "Следствие ведет Да Винчи". Сериал.
18.30, 20.55 "Время футбола".
18.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 2-й отборочный раунд. БАТЭ— "Шахтер" (Караганда). Прямая трансляция.
21.25 "КЕНО".

Мир

05.00 "Огонь любви". Сериал.
06.40 "Арабелла". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.20 "Смешарики".
08.30 "Июхан да Марья". Сериал.
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
09.10 "Грачи". Худ.фильм.
10.40 "Дачный мир".
11.10 "Двое".

11.00 "До суда".
12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Братаны". Сериал.
19.35 "Москва. Три вокзала". Сериал.
21.20 "Морские дьяволы". Сериал.
23.30 "Глухарь. Продолжение". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 18.30 "Нам и не снилось".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Слово женщине". Сериал.
12.30 "Джейми: в поисках вкуса".
13.00 "Минск и минчане".

09.10, 03.15 "Лекарство против страха". Худ.фильм.
10.50 "Вместе".
11.45 "Общий рынок".
12.25 "Суд". Сериал.
14.00 "Преступление и наказание".
14.30 "Общий интерес".
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.00, 23.55 "Слово за слово".
18.30, 00.45 "Закон и порядок. Отдел оперативных расследований". Сериал.
21.25 "Мировой диван".
21.40 "Рожденные побеждать".
22.10 "Славянский базар в Витебске". Дневник фестиваля.
22.25 "Славянский базар в Витебске". День второй. XXII Международный фестиваль искусств.

Беларусь 3

08.00, 12.00, 16.00, 23.10 "Мой город".
08.15, 18.40 "Любовь и жщцё маё...".
08.45 "Чароўная палянка".
09.00 "Мядзведзь". Тэлеспектакль.
10.00, 17.35 "Казка пра Зорнага хлопчыка". Маст.фільм.
11.05 "Скандаліст, ці Пісьмы пра каханне".
11.35 "Бубен і барабан".
12.15, 21.00 "Крыж міласэрнасці". Серыял.
13.35 "Слупця паясы — знакі лёсу".
14.05 "Сакрэтны кінамагратф".
14.30 "...Штрых... пунцірк...".
15.10 "Дарогі лесу".

12.25 "Суд". Сериал.
14.00 "Секретные материалы".
14.30 "Незвездное детство".
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.00 "Слово за слово".
18.30 "Закон и порядок. Отдел оперативных расследований". Сериал.
21.25 "Мировой диван".
21.40 "Рожденные побеждать".
22.10 "Славянский базар в Витебске". Дневник Международного фестиваля.
22.25 "Славянский базар в Витебске". Торжественное закрытие XXII Международного фестиваля искусств.

Беларусь 3

08.00, 12.00, 16.00, 23.40 "Мой город".
08.15 "Отсель кричу в грядущие года...".
08.45, 20.00 "Шклоўскі афорт".
09.15 "Узоры лесу".
09.30 "Пётр Колюк".
10.00, 17.35 "Казка пра Зорнага хлопчыка". Маст.фільм.
11.05 "Вячэра". Тэлеспектакль.
12.15, 20.55 "Крыж міласэрнасці". Серыял.
13.35 "Шчасце".
14.00 "Рамантык за Люцкні".
14.25 "Аляксандр Сумбатаў-Южны. Барацьба за тэатр".
15.05 "Самы лепшы домік".
15.20 "Аднёсе Гашкевіча".
15.45 "Анталь і Піліп Шчытавы. Абразы ў дрэве".
16.15, 22.20 "Грунвальд".

13.50 "Одна женщина или две". Худ.фильм.
15.35 "Живая тема".
16.50 "Под защитой".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.30 "История Уэнделла". Худ.фильм.
23.00 "Секретные территории".
23.55 "Добро пожаловать!".
00.15 "Энигма". Сериал.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 "Поцелуй Сократа". Сериал.
10.20, 23.20 "Будь в тонусе".
11.20 "Хам". Сериал.
13.45 "Маленькие беглецы". Худ.фильм.
15.25 "Государственная граница". Сериал.
16.55, 23.50 "Следствие ведет Да Винчи". Сериал.
19.00 "Люди Шлака". Сериал.
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".
21.35 "Бой с тенью". Сериал.

16.15, 22.15 "Грунвальд".
17.05 "Свет природы".
19.10 "Вехи Наваградка".
19.30 "Мікалай Мікалаевіч Яромечка-старэйшы. Пасляслоўе".
20.00 "Святны беларускай зямлі. Брэсцкая крэпасць".
20.15 "Валерый Рачкоўскі. Лялькі і тэатр".
20.30 "Калыханка".

Белсат

07.00, 01.10 "Размовы эксперта".
07.15, 22.00 "Побач з намі".
07.30 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
07.40 "Без рэтушы". "Стоп, ДА!". Рэпартаж.
08.05 "Таямніцы Ватыкана".
Дак.серыял.
08.35 "Від з дзясятага паверха". Дак.фільм.
09.20 "Легенда Грунвальда". Дак.фільм.
10.20, 18.45 "Еўропа сёння".
10.45 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
17.00, 18.00, 21.00 "Аб'екты".
17.05 "Чарчок з сёмага класа". Серыял.
17.50 "Моўнік".
18.05 "Час гонару". Серыял.
19.20 "Невядомая Беларусь". "Атамны полк". Дак.фільм.
19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.55 "Грунвальд: 1410—2010. Інсцэнізацыя бітвы".
21.25 "Студыя "Белсат".
22.15 "Дачкі шчасця". Маст.фільм.
00.15 "Афіцэр". Серыял.

18.45 "Архітэктар Лангбарт. Незапатрабаваны архі".
19.30 "Уладзімір Высоцкі. Беларускі след".
20.30 "Калыханка".

Белсат

07.00, 17.00, 18.00, 21.00, 00.55 "Аб'екты".
07.25, 21.25, 01.20 "Студыя "Белсат".
08.00 "Грунвальд: 1410—2010. Інсцэнізацыя бітвы".
09.00 "Надвор'е на заўтра". Маст.фільм.
10.35 "На колах".
11.05 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
17.05 "Між намі, бусламі". Мультсерыял.
17.25 "Калі сэрца ў чаканні". Серыял.
17.50 "Моўнік".
18.05 "Сенсацыі XX стагоддзя". Серыял.
18.55 "Праект "Будучыня".
19.20 "Жыве Беларусь. За кадрам". Рэпартаж.
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.05 "Беларускае золата". Рэпартаж.
20.20 "Чорным па белым".
21.00 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
22.00 "Размовы эксперта".
22.15 "Доктар Марцін". Серыял.
23.05 "Аповеды выхаднога дня". Маст.фільм.
00.05 "Афіцэр". Серыял.

Мир

Профилактика до 09.10.
09.10 "Влюбленная рыбка". Худ.фильм.
10.40 "Сделано в СССР".
11.10 "Династия".
12.00, 15.50, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
13.00 "Суд". Сериал.
14.00 "Союзники".
14.30 "Беларусь сегодня".
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.00, 22.45 "Слово за слово".
18.30, 01.50 "Закон и порядок. Отдел оперативных расследований". Сериал.
21.25 "Мировой диван".
21.40 "Рожденные побеждать".
22.10, 04.25 "В мире прошлого". Док.фильм.
23.35 "Мужчины не плачут". Сериал.
01.25 "Путеводитель".

Беларусь 3

08.00, 12.00, 16.00, 22.45 "Мой город".

Мир

05.00 "Огонь любви". Сериал.
06.40 "Арабелла". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.20 "Смешарики". Мультсериал.
08.30 "Июхан да Марья". Сериал.
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
09.10 "Когда дрожит земля". Сериал.
10.40 "Дачные истории".
11.10 "Двое".
12.25 "Нортой". Худ.фильм.
14.15, 01.25 "Диаспоры".
14.45 "Кыргызстан в лицах".
17.00, 22.45 "Беларусь сегодня".
18.30, 01.50 "Закон и порядок. Отдел оперативных расследований". Сериал.
21.25, 04.25 "Беларусь сегодня".
21.40 "В мире прошлого". Док.фильм.
23.35 "Мужчины не плачут". Сериал.

Беларусь 3

08.00, 12.00, 16.00, 23.05 "Мой город".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

13—21 ліпеня

МІНСК

Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
14, 18 — "Пінская шляхта".
16 — "Юфіс".
17 — "Вячэра з прыдуркам".
Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
15 — "Містэр Розыгрыш".
16 — "Раскіданае гняздо".
17 — "Тры Жызэлі".
18 — ПРЭМ'ЕРА! "Бегчы з Эльсінора, альбо Гамлет навыварат".
Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
13 — ПРЭМ'ЕРА! "Оракул".
14 — "Эзекютар".
Тэатр-студыя кінаакцёра
13, 14 — "Очень простая история".
18, 19 — "Хто смяецца апошнім".
20, 21 — "Грабление в полночь".
Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
14 — "Граф Люксембург".
15 — "Бабий бунт".
16 — "Однажды в Чикаго".
17 — "Подлинная история поручика Ржевского".
18 — "12 стульев".
19 — "Юнона и Авось".
21 — "Голубая каменная".
Сучасны мастацкі тэатр
14 — "Сказочки из сундучка".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
19 — "Геркулес... Пятый подвиг".
Гомельскі абласны драматычны тэатр
14 — "Школа соблазна".
16 — "Между небом и землей".
17 — "Муж моей жены".
18 — Канцэрт Вячаслава Малежыка.
19, 20, 21 — ПРЭМ'ЕРА! "Папа в паутине".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
13, 19 — "3+2".
14 — "Сказка дикого леса", "Рождение".
17 — "Поминальная молитва".
18 — "Рождение".
20 — "Слишком женатый таксист".
21 — "Жили-были две личички", "№13".
Гродзенскі тэатр лялек
14, 16 — "Верхх тормашками".

Канцэрты

Палац культуры МАЗа
15 — "Новые русские бабки".
Брэскі акадэмічны тэатр драмы
13, 14, 21 — ПРЭМ'ЕРА! "Двое".
Адзін мудры чалавек неяк сказаў: "Мы ўсе як быццам едзем у цягніку. На кожным прыпынку да нас заходзяць пасажыры, і можа так здарыцца, што хто-небудзь з выпадковага спадарожніка перавортыцца ў самага каханага і адзінага, а можа так і застацца проста спадарожнікам, з якім, хай наодрозь, але звяў лёс..."
Брэскі тэатр лялек
14 — "Приключения Незнайки".
21 — "Золотой цыпленок".

БРЭСТ

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
15 — "Фотоаппараты".
16 — "Несцерка".
17 — "Макбет".
22.00 "Размовы эксперта".
22.15 "Доктар Марцін". Серыял.
23.05 "Аповеды выхаднога дня". Маст.фільм.
00.05 "Афіцэр". Серыял.
Віцебск
Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
15 — "Фотоаппараты".
16 — "Несцерка".
17 — "Макбет".
22.00 "Размовы эксперта".
22.15 "Доктар Марцін". Серыял.
23.05 "Аповеды выхаднога дня". Маст.фільм.
00.05 "Афіцэр". Серыял.

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
15 — "Фотоаппараты".
16 — "Несцерка".
17 — "Макбет".
22.00 "Размовы эксперта".
22.15 "Доктар Марцін". Серыял.
23.05 "Аповеды выхаднога дня". Маст.фільм.
00.05 "Афіцэр". Серыял.

13 — "Тук-тук! Хто там?".
14 — "Брэменныя музыкі".
Летні амфітэатр
14 — Канцэрт гуртоў "Руки

08.15, 18.50 "Каманда".
08.45, 19.15 "Мір — нацыянальная жамчужына Беларусі".
09.00, 19.35 "Ён недзе тут... Успаміны пра Юрыя Марухіна".
09.30, 20.00 "Слупцкая анамалія. Ператасаваная гісторыя".
10.00, 17.30 "Прыгоды Бураціна". Маст.фільм.
11.05 "Пачатак слаўных спраў".
11.35 "Камертон".
12.15, 20.45 "Крыж міласэрнасці". Серыял.
13.25 "Экспірыс".
13.45 "

ЧУЛІ?

Гадавая зарплата Хэнлана 170 тысяч долараў

Пра заробак галоўнага трэнера зборнай Беларусі па хакеі расказаў старшыня Федэрацыі хакея Беларусі **Яўген Ворсін**.

"Гэта не з'яўляецца камерцыйнай таямніцай. Заробак Глена Хэнлана складае 170 тысяч долараў у год", — цытуе Ворсін sport.tut.by.

Контракт Хэнлана ўступіў у дзеянне з 1 ліпеня і падпісаны на два гады, а пры выкананні абавязанасцяў можа быць працягнуты на тры гады яшчэ адзін год.

Акрамя таго, Глен Хэнлан распрацаваў і прадставіў праграму развіцця падрыхтоўкі нацыянальнай зборнай да чэмпіянату свету-2014. Згодна з умовамі кантракту, канадскі спецыяліст прыме ўдзел не толькі ў рабоце з нацыянальнай зборнай, але і ў падрыхтоўцы стратэгіі развіцця маладзёжнага і юнацкага хакея.

Чакаецца, што канадзец прыбудзе ў Мінск у канцы ліпеня — пачатку жніўня пасля канчатковага ўзгаднення праграмы падрыхтоўкі зборнай каманд на сезон-2013/14.

Нагадаем, што Глен Хэнлан ужо кіраваў зборнай Беларусі і пад яго кіраўніцтвам быў дасягнуты лепшы вынік у гісторыі каманды на чэмпіянатах свету — 6-е месца ў 2006 годзе. Канадзец пакінуў Мінск у 2009 годзе, калі быў звольнены з пасады галоўнага трэнера мінскага "Дынама" і не пажадаў працягваць работу ў нацыянальнай камандзе.

ПЯТНИЦА, 19 ІЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Добroe утро, Беларусь".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.35 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.20, 00.05 "Зона Х".
09.10, 17.40 "Здравствуй, мама!".
10.05, 19.55 "Земский доктор. Продолжение".
11.05 "Под солнцем".
12.10 "Три мушкетера".
14.00 "Тень самурая".
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 "Сфера интересов".
15.45, 01.05 "Мужчина во мне".
16.45 "Моя правда".
21.00 "Панорама".
21.05 "Привычка жениться".
Худ.фильм.
00.50 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Закрытая школа".
Сериал.
12.10 "Женский доктор-2".
Сериал.
13.10 "Доброго здоровья!".
14.00 "Модный приговор".
15.05 "Я подаю на развод".
16.15 "Слово для защиты".
Худ.фильм.
18.20 "Жди меня".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 "Отражение".
22.15 "Умр Кормана".
23.55 "Король бильярда".
Худ.фильм.
02.15 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Особый случай".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.40 "Раскол".
13.50, 16.50, 19.50, 23.35 "Новости — Беларусь".
14.30 "1000 мелочей".
15.10 "О самом главном".
15.55, 22.35 "Земский доктор. Продолжение".
17.15 "Местное время. Вести — Москва".
17.30 "Вести. Дежурная часть".
17.50 "Тайны института благородных девиц".
18.50 "Ефросинья. Таежная любовь".
20.45 "Кривое зеркало".
23.45 "Личное дело майора Баранова".
01.30 "Почелуйте невесту!".
Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 "Возвращение Мухтара".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.30 "Улицы разбитых фонарей".
15.10 "Дело вкуса".
15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
19.35 "Москва. Три вокзала".
23.10 "Глухарь. Продолжение".
Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Мишина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00 "Нам и не снилось".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Слово женщине".
12.30 "Джейм: в поисках вкуса".
13.00 "Здравствуй, доктор!".
13.50 "Ночные сестры".
Худ.фильм.
15.40 "Обманутые наукой".
16.50 "Под защитой".
18.30 "Эликсир молодости".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.40 "Легкие деньги".
23.00 "Пища богов".
00.00 Европейский покерный турнир.
00.50 "Четыреста ударов".
Худ.фильм.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 "Почелуй Сократа".
Сериал.
10.10 "Время футбола".
11.05 "Печки-лавочки".
Худ.фильм.
13.00 "Люди Шлака".
14.55 "Бой с тенью".
16.45 "Все грани безумия".
17.20 "Белорусская кухня".
19.00 "Не горюй!".
21.25 "КЕНО".
21.30 "Бизнес ради любви".
Худ.фильм.
23.10 "Репортер "Белорусского времени".
23.55 "Пляжный футбол. Евролига. Второй отборочный раунд. Италия — Беларусь".
01.10 "Арена".

Мир

05.00 "Огонь любви".
06.40 "Арабелла".
07.05 "Тик-так".
07.20 "Смешарики".
08.30 "Июхан да Марья".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".

09.10, 01.35 "Поезд вне расписания".
10.40 "На шашлыки".
11.10 "В мире прошлого".
12.25 "9 месяцев".
14.15, 01.10 "Добро пожаловать".
14.45 "Республика сегодня".
15.25 "Обручальное кольцо".
Сериал.
17.00 "Секретные материалы".
17.30 "Преступление и наказание".
18.30 "Вальс на прощание".
Худ.фильм.
20.05 "Буба".
20.35 "Будь здоров, дорогой!".
Худ.фильм.
22.00 "А вот и доктор".
23.30 "Нортой".
03.00 "Девушка с характером".
Худ.фильм.

Беларусь 3

08.00, 12.00, 16.00, 22.40 "Мой город".
08.15, 20.05 "Радуйся!".
08.40 "Валенций Ванкович. Шлях мастака".
08.55, 17.15 "Музеум".
09.10 "Красны".
10.00, 17.30 "Навагодняя прыгоды ў ліпені".
11.20 "Дойгй шлях да сябе...".
12.15, 20.45 "Суседзі".
13.20 "Сібірскі казачнік".
14.05 "Званы дабравеста".
14.35 "Снег падае і расце...".
15.20 "Калючая гісторыя".
15.35 "Ад зямлі, ветру і сонца".
16.15, 21.50 "Песні мінулага стагоддзя".
18.45 "Росчырк часу".
19.00 "П'явучая бронза Занковіча".
19.25 "Партрэт на фоне эпохі".
20.30 "Калыханка".

Белсат

07.00, 17.00, 18.00, 21.00, 01.30 "Аб'екты".
07.25, 21.25, 01.55 "Студыя "Белсат".
08.00 "Пераемнікі".
08.15 "Жыццё ля поплаву".
09.00 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд".
09.35 "Невядомая Беларусь".
10.10 "На колах".
10.35 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
10.40 "Піпі Доўгаяпанчоха".
11.05 "Эміль з Лёнінбэргі".
11.15 "Апантаңчы".
11.30 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
11.45 "Апантаңчы".
11.55 "Еўропа сёння".
12.20 "Невядомая Беларусь".
12.30 "Калыханка для самых маленькіх".
12.40 "Форум".
12.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
12.55 "Апантаңчы".
13.00 "Кароль-вінароб".
13.15 "Лепей быць прыгожай і багатай".
13.30 "Дэфект".

Прыгажосць выратуе свет і спорт

Сярэбраны прызёр Гульняў-2012

Аляксандра Герасімена прыгожа выглядае не толькі ў сваіх пераможных заплывах, але і ў жыцці.

"Прессбол" сумесна з Беларускай федэрацыяй плавання запустіў фотараект "Новая хваля". У 12 выпусках у фармаце яркіх і стальных фотасесій будуць паказаны тыя, на каго могуць разлічваць балельшчыкі на Алімпіядзе 2016 года.

На фінішы сезона будзе прадастаўлены календар на 2014 год — з тымі, чые фота набяруць най-

большую колькасць галасоў балельшчыкаў. Першай удзельніцай праекта стала сярэбраны прызёр лонданскай Алімпіяды плыўчыка **Аляксандра Герасімена**.

Дарэчы, сама Аляксандра за раз выступае на Сусветнай універсіядзе. Чакаем новых медалёў...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.
Фота Яўгена ГРАБКІНА.

ЗА КАДРАМ

«Беларусбанк» «прычэпіў» Мінску Эйфелеву вежу

Новая рэклама ад буйнейшага беларускага банка адправіла Аляксандру Герасіменю на сталічную вуліцу Карла Маркса, старанна замаскіраваную пад Парыж.

Вядомая спартсменка падпісала кантракт з "Беларусбанкам" яшчэ ў мінулым годзе і з тых часоў з'яўляецца рэкламным тварам кампаніі. Нядаўна на тэлеэкранах з'явіўся новы ролік, які папулярна ўжывае паслугі банка. На відэа Аляксандра гуляе нібыта па Парыжы, не маючы ніякіх праблем, дзякуючы пластыкавай картцы. Цікава, што абаяльныя парыжскія вулічкі здымалі ў Мінску. У кадры добра пазнаецца вуліца Карла Маркса, над якой узвышаецца знакаміты сімвал Парыжа. Эйфелева вежа "вырасла" недзе ў раёне вуліцы Вараньянскага.

Вядома, што "Беларусбанк", па словах менеджара спартсменкі, за супрацоўніцтва заплаціў Аляксандры Герасімені "шасцізначную суму ў талёце".

Сяргей ШЭЛЕСТ.

СУББОТА, 20 ІЮЛЯ

Беларусь 1

06.00 "Шчыце жанчину".
Худ.фильм.
08.30 "Існасць".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.10 "Земельный вопрос".
09.35, 00.25 "Если у вас нету тети".
11.35 "Все пути".
12.10 "Миминьо".
14.15 "Вокруг планеты".
15.15 "Новости региона".
15.30 "Звездная жизнь".
16.25 "Коробка передач".
16.55 "Славянский базар в Витебске-2013".
18.35 "Новости. Центральный регион".
19.15 "У Бога свои планы".
Худ.фильм.
21.00 "Панорама".
21.40 "Армагеддон".
00.15 "День спорта".

ОНТ

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".

09.05 "Смешарики. Новые приключения".
09.20 "Здоровье".
10.25 "Смак".
11.05 "Идеальный ремонт".
12.05 "Кот в мешке".
14.00 "Наследство".
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Алексей Герман. Трудно быть с Богом".
17.40 "Угадай мелодию".
18.20 "Клуб веселых и находчивых".
21.05 "Сегодня вечером".
22.50 "Я, робот".
00.55 "Муха".

РТР-Беларусь

07.00 "Кривое зеркало".
08.30 "Личное дело майора Баранова".
10.25 "Утренняя почта".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Субботник".
11.55 "Репортеризм".
12.10 "Хал!".
12.35 "Улицы полна неопознанных".
14.15 "Минутное дело".

15.10 "Фокус-покус. Волшебные тайны".
16.10 "Бабушка на сносях".
Худ.фильм.
18.10 "Субботний вечер".
19.55 "Погода на неделю".
20.30 "Четыре времени лета".
Худ.фильм.
00.00 Первая лига МС КВН. 1/4 финала.

НТВ-Беларусь

06.25 "Преступление будет раскрыто".
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Их нравы".
08.55 "Готовим".
09.25 "Дело вкуса".
10.20 "Главная дорога".
10.50 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".
13.20 "Профессия — репортёр".
13.50 "Следствие вели...".
14.40 "Очная ставка".
15.30 "ГРУ: тайны военной разведки".

16.20, 19.25 "Государственная защита".
20.15 "Государственная защита-2".
Сериал.
23.40 "Глухарь. Продолжение".
Сериал.

СТВ

06.40 "Солдаты. Новый призыв".
Сериал.
08.20 "Легкие деньги".
10.05 "Чистая работа".
11.00 "Женщины XX века".
11.30 "Минск и минчане".
12.05 "Секретные территории".
13.05 "Приключения дилетанта".
13.40 "Четыре танкиста и собака".
14.45 "Военная тайна".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Большой город".
17.40 "Такова судьба".
18.30 "Странное дело".
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 "Девушка, которая играла с огнем".
Худ.фильм.
22.35 "Звездный ринг".

23.35 "Новый мошенник".
Худ.фильм.
01.15 "Документальный проект".
02.05 "Смотреть всем!".

Беларусь 2

07.20 "Мультифильмы".
07.55 "Рыжий, честный, влюбленный".
10.25 "Внеклассный час".
10.50, 20.55 "Тэлебарометр".
10.55 "Не горюй!".
12.45 "Под грифом "Известные".
13.20 "Все грани безумия".
Док.сериал.
14.00 "Дача здоровья".
14.40 "Пляжный футбол. Евролига. Второй отборочный раунд. Беларусь — Нидерланды. Прямая трансляция".
16.55 "Плохая компания".
Худ.фильм.
17.40 "Ваше лото".
19.55 "Пятёрочка".
20.15 "Выше крыши".
21.00 "КЕНО".
21.05 "Ван Хельсинг".
23.30 "Золото".

Мир

05.00 "Голливудские пары".
Док.фильм.
06.00 "Мультифильмы".
07.35 "Миллион вопросов о природе".
07.50 "Смешарики".
08.15 "Экспериментаторы".
08.30 "Мечтай Действуй Будди".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "На шашлыки".
09.40, 04.25 "Сделано в СССР".
10.10 "Выше радугой".
12.50 "Вальс на прощание".
Худ.фильм.
15.10 "Черчилль".
20.00 "Зависть богов".
22.25 "Атлантик-Сити".
00.20 "Музыкальный иллюминатор".
00.50 "Козы осталось до рассвета".

Беларусь 3

08.00 "Таямніца душы".
08.30, 16.00 "Людзі на балоце. Палесская хроніка".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 21 ІЮЛЯ

Беларусь 1

07.20 "Миминьо".
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".
09.35, 00.15 "Если у вас нету тети".
11.45 "Наши".
12.10 "Шчыце жанчину".
Худ.фильм.
15.15 "Новости региона".
15.30 "Зона Х. Итоги недели".
16.00 "Моя правда".
17.05 "Славянский базар в Витебске-2013".
18.45 "Сокровище нации: книга тайн".
21.00 "В центре внимания".
21.55 "Журналистское расследование".
22.30 "После прочтения сжечь".
Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".

09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 "Смешарики. ПИН-код".
09.35 "Непутевые заметки".
09.55 "Пока все дома".
10.50 "Фазенда".
11.25 "Сказок обратного волшебства".
14.25 "КВН. Премьер-лига".
16.15 "Новости спорта".
16.20 "Леонид Агутин. Капля сожаления".
17.20 "Братья Карамазовы".
20.00 "Контуры".
21.05 "Вышка".
23.10 "Цезарь должен умереть".
Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 "Бабье царство".
10.10 "Сам себе режиссер".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Смехопанорама".
11.45 "В мире животных".
12.20 "Двое в новом доме".
14.15 "Тайны горы мертвецов".
Перевал Дятлова.

16.10 "Бабушка на сносях".
Худ.фильм.
18.10 "Сметаться разрешается".
20.30 "Четыре времени лета. Продолжение".
23.50 "Если бы я тебя любил...".
Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.25 "Преступление будет раскрыто".
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Дикий мир".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Едим дома!".
10.20 "Дачный ответ".
11.25 "Поедем, поедим!".
11.55 "Чудо техники".
12.30 "Кулинарные курсы: Италия. Тоскана" с Юлией Высоцкой".
13.15 "Коммуналка".
15.00 "Центре жизнь".
10.25 "ГРУ: тайны военной разведки".
16.30, 19.25 "Государственная защита-2".
23.55 "Глухарь. Продолжение".
Сериал.

СТВ

06.30 "Солдаты. Новый призыв".
Сериал.
08.10 "Четыреста ударов".
Худ.фильм.
10.00, 16.50 "Автопанорама".
10.30 "Тайны мира".

11.30 "Большой завтрак".
12.10 "Здравствуй, доктор!".
12.45 "Четыре танкиста и собака".
14.40 "Территория заблуждений".
16.00 "Центральный регион".
16.30 "24 часа".
17.20 "Репортерские истории".
17.50 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 "Неделя".
20.40 "Спокойной ночи".
Худ.фильм.
22.30 "Какие люди".
23.30 "Последнее лето в Бойте".
Худ.фильм.
01.00 "Документальный проект".

Беларусь 2

07.35 "Мультифильмы".
07.55 "По секрету всему свету".
Сериал.
10.00 "Внеклассный час".
10.20 "Тэлебарометр".
10.25 "Пра мастацтва".
10.55 "Ван Хельсинг".
Худ.фильм.
13.25 "Пляжный футбол. Евролига. Второй отборочный раунд. Польша — Беларусь. Прямая трансляция".
14.55 "Формула любви".
Худ.фильм.
16.55 "Футбол. Беларусь".
18.30 "Динома" (Минск) — "Торпедо-БелАЗ".
19.15 "Суперлото".
20.25 "Навья надвор'я".
21.00 "Спортлото 5 из 36".

21.05 "КЕНО".
21.10 "Бумер. Фильм второй".
Худ.фильм.
23.20 "Безумной страстью ты сама ко мне пылаешь".
00.40 "Спорт-кадр".

Мир

05.00 "Голливудские пары".
Док.фильм.
06.00 "Мультифильмы".
07.05 "Легенда острова Двид".
Худ.фильм.
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Путеводитель".
09.35 "Еда" с Зимиными".
10.05 "Неизвестное детство".
10.30, 22.45 "Материнская любовь".
13.15 "9 месяцев".
15.10 "Еще не вместе".
15.50 "Черчилль".
20.40 "Моя жизнь".
01.30 "Зависть богов".
03.55 "По поводу. Камчатка. Жизнь на вулканах".

Беларусь 3

08.00 "Добравет".
08.30, 16.05 "Людзі на балоце. Палесская хроніка".
12.55, 20.55 "Мультифильмы".
13.25 "Наперад у мінулае".
13.55, 22.55 "Рыгор Федасееў".
Рака Мая".

12.55, 20.55 "Мультифильмы".
13.20, 23.20 "Паром".
Маст.фильм.
15.25 "Сенсация XX стагоддзя".
Сериал.
16.15 "Кароль-вінароб".
Сериал.
17.00 "Ажыятах вакол Басі".
Сериал.
17.30 "Маланка аркестр".
17.45 "Дзячаты з Аўшвіца".
Док.фильм.
18.35 "Аповеды выхаднога дня".
Маст.фильм.
19.30 "Над Нёмнам".
19.50 "Калыханка для самых маленьких".
20.00 "Аўгустопам праз Беларусь".
20.15 "Невядомая Беларусь".
20.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
21.15 "Цудоўны дзень".
Маст.фильм.
22.50 "Невядомая Беларусь".
"Гаспадар...".
23.20 "Дэтэрмінатар".
00.25 "Макрафон".
00.55 "Калыханка" ад Сашы і Сіроўкі".

07.00, 21.00, 00.05 "Аб'екты".
07.25 "Студыя "Белсат".
08.00 "Апантаңчы".
08.15 "Казі для дзетак".
08.45 "Між намі, бусламі".
09.10 "Піпі Доўгаяпанчоха".
Сериал.
09.40 "Чарцюк з сёмага класа".
Сериал.
10.25 "Форум".
11.15 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
11.40 "Невядомая Беларусь".
12.15 "Жыццё ля поплаву".
Сериал.
13.00 "Час гонару".
Сериал.